D.A.R. CITIZENSHIP MANUAL

(Bohemian Edition)

PŘÍRUČKA

SPOJENÝCH STÁTŮ

Pro Přistěhovalce a Cizince

VYDALA

Národní Jednota
Dcer Americké Revoluce

(BOHEMIAN EDITION)

Printed in English and the following foreign-language translations:

Armenian
Bohemian
Finnish
French
German
Greek
Hungarian
Italian
Japanese
Lithuanian
Norwegian
Polish
Portuguese
Russian
Spanish
Swedish
Yiddish

PRESS OF
JUDD & DETWEILER, INC.
WASHINGTON, D. C.

Příručka Spojenych Států

Pro Přistěhovalce a Cizince

Sestavila

ELIZABETH K. BARNEY BUEL

Vydala

Národní Jednota

Dcer Americké Revoluce

1932

AMERICKÉ VYZNÁNÍ VÍRY

Věřím ve Spojené Státy americké jakožto vládu lidu lidem pro lid, která svou spravedlivou moc čerpá ze souhlasu ovládaných; jakožto demokracii či lidovládu v republice; jakožto svrchovaný národ složený ze mnoha svrchovaných států; jakožto dokonalou Unii, jedinou a nerozdílnou, založenou na oněch zásadách svobody, rovnosti, spravedlnosti a lidskosti, pro které američtí vlastenci obětovali život i jmění.

Proto věřím, že jsem své vlasti povinen milovati ji; podporovati její ústavu; poslouchati jejích zákonů; míti v úctě její vlajku; a hájiti ji proti všem nepřátelům.

—William Tyler Page.

Pozdrav

DCERY Americké Revoluce srdečně vás zdraví, vy muži a ženy, kteří přicházíte z jiných zemí, abyste si ve Spojených Státech založili nový domov. Podáváme vám tuto knížečku v naději, že se z ní ku svému prospěchu poučíte o naší zemi, o výhodách, které vám nabízí, a jak se státi vlasteneckými občany.

Dcery Americké Revoluce jsou potomci mužův a žen, kteří přišli do této země, aby zde založili zemskou správu, která by mužům i ženám umožnila žíti a pracovati v pokoji a blahobytu. Zde najdete volnost a svobodu, ale volnost a svoboda neznamenají neváž̌nost k zákonu.

My svou vlast milujeme a přejeme si, abyste se podíleli na jejích radostech a požehnání.

Mrs. Lowell Fletcher Hobart,
hlavní předsedka
Národní Jednoty Dcer Americké Revoluce.

(1929–1932)

Uvítací Proslov

(Napsala pro první vydání roku 1920 Mrs. George Maynard Minor jako hlavní předsedka Národní Jednoty Dcer Americké Revoluce, 1920–1923.)

VÍTÁME vás všechny do Spojených Států, vy muži, ženy a děti, kteří přicházíte, do této země s úmyslem státi se věrnými, zákona milovnými občany.

Ty všechny upřimně a srdečně vítá Národní Jednota Dcer Americké Revoluce.

Tato Jednota, která vás zde vítá, je spolek žen, jež jsou přímí potomci mužů, kteří bojovali ve válce americké revoluce. Tito mužové bojovali, aby založili a udrželi svobodnou vládu zástupců lidu, na které by se všichni občané podíleli. Zde muži i ženy pracují v pokoji a blahobytu pod zákony, které sami si dávají.

Naše organizace byla založena, aby pěstovala a povzbuzovala vlastenectví, aby pěstovala hlubokou a trvalou lásku k vlasti a jejím institucím. Jedním z našich účelů jest, napomáhati cizincům, kteří přicházejí do této země, aby poznali naši zemskou správu a co naše vlajka znamená.

Uznáváme také, že i všichni jiní, kteří do této země přicházejí s poctivými úmysly, jako naši předkové sem přišli, mají míti stejnou příležitost a stejnou čest.

Obdržeti americké občanství jest čest, na kterou lze býti hrdým. Jest ještě čestnější zasloužiti si takové občanství věrností naší zemi a poslušností vůči jejím zákonům. Zveme vás, abyste brali podílu na tomto občanství, až seznáte jeho povinnosti i výsady.

Svobodu, za kterou naši otcové bojovali a naše matky pracovaly a se modlily, my rádi sdílíme s vámi, ale žádáme od vás, abyste pamatovali, že svoboda neznamená zvůli ani nevázanost. Pravá svoboda, jakou my vám v této zemi podáváme, znamená svobodu těšiti se všem právům a dobrodiním, jež ona vám skýtá, pouze dotud, dokud neporušujete práva a výsady jiných. Naše země je svobodná země, ale nedává vám svobodu, abyste jiným škodili. Naše země je země stejné příležitosti pro všechny. Tuto stejnou příležitost vám podáváme.

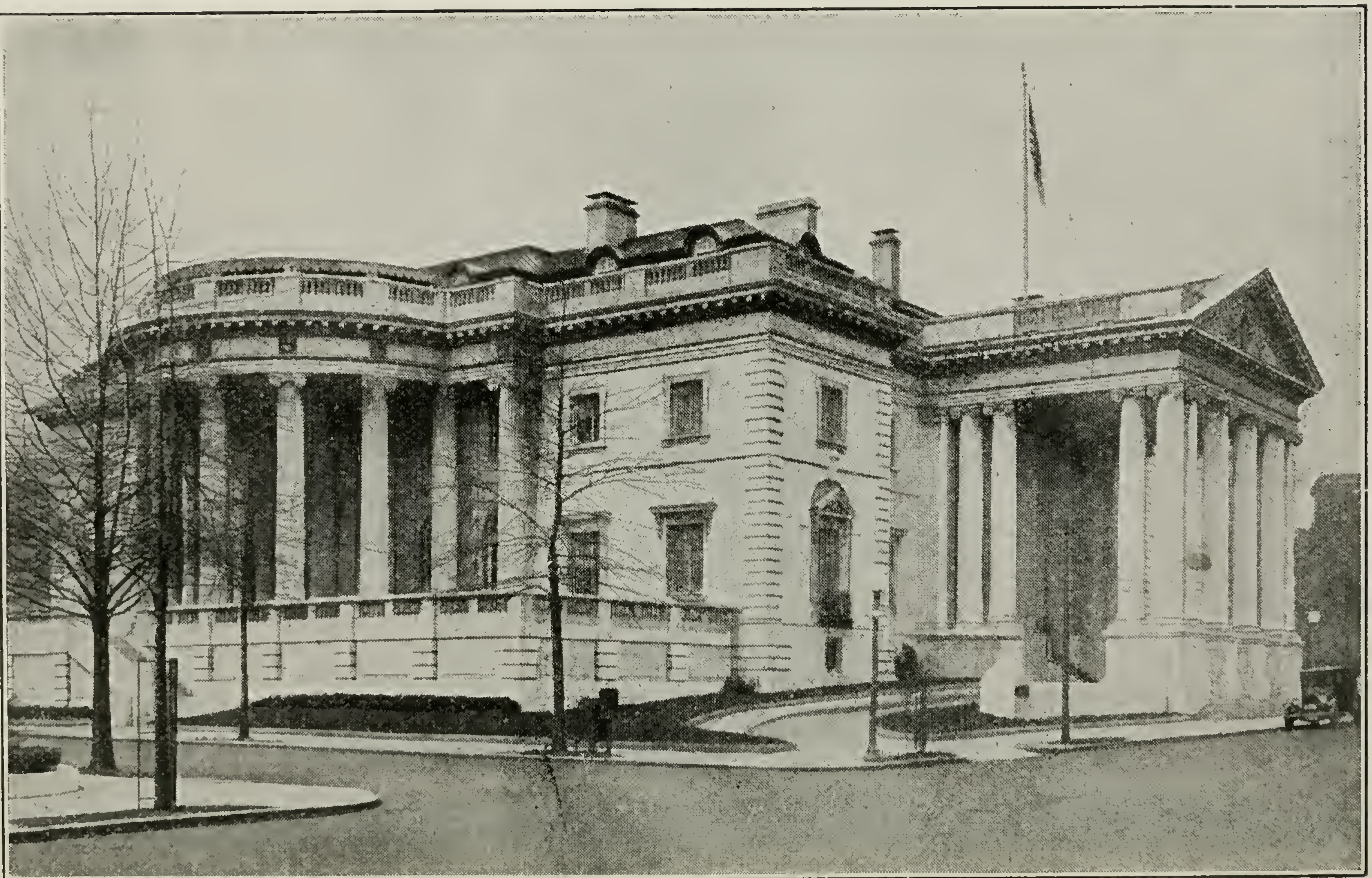
ANNE ROGERS MINOR,
(MRS. GEORGE MAYNARD MINOR),
hlavní předsedka (1920-1923).

Waterford, Connecticut, 1920.

VLÁDNÍ BUDOVA SPOJENÝCH STÁTŮ VE WASHINGTONU, D. C.

OBSAH

MEMORIAL CONTINENTAL HALL

BUDOVA NÁRODNÍ JEDNOTY DCER AMERICKÉ REVOLUCE

Úvod

Od objevení Ameriky více než 37,000,000 přistěhovalců přišlo do Spojených Států. Většina jich byli evropského původu. Oni zde našli pokoj a spokojenost a blahobyt. Amerika očekává, že ti, kdo sem přicházejí, budou míti její zřízení v úctě, budou poslušni jejích zákonů, budou mírumilovni, poctivi a příčinlivi, že se stanou občany a budou Američany. Amerika od nich očekává, že budou ctíti a hájiti vlajku, která je chrání; že s láskou a uctivostí věrně oddáni budou zemi, která jim podává mír, štěstí a blahobyt; že se přičiní, aby si zasloužili vzácný dar amerického občanství; že se stanou pravými Američany srdcem i duší.

Jak Najíti Práci

V zemi jest veliký počet poptaváren po práci, které vám pomohou najíti zaměstnání. Za tuto službu vybírají určité poplatky. Skoro každý stát vykonává dozor nad takovými soukromými podniky. Jdete-li do takové soukromé poptavárny, přesvědčte se napřed, má-li zákonité povolení (licenci). Přesvědčte se, má-li dobré jméno a je poctiva a spolehliva.

Tyto dobročinné organizace také vám budou nápomocny, až budete hledati práci: Young Men's Christian Association (křesťanský spolek mladých mužů); Young Women's Christian Association (křesťanský spolek mladých žen); židovské dobročinné organizace; Salvation Army (armáda spásy); a Knights of Columbus (Kolumbovi rytíři). Mají odbočky ve většině měst a městeček. Odbočky Amerického červeného kříže také vám dají návod, kde se hlásiti o práci neb o pomoc, jste-li nemocni nebo v nějakých nesnázích. Organizace tyto vypomohou vám různým způsobem. Odbočky Národní Jednoty Dcer Americké Revoluce také vám mohou býti nápomocny, abyste našli práci.

Ve mnoha státech také vláda vydržuje bezplatné poptavárny po práci. Tyto kanceláře bývají ve hlavních a nejdůležitějších městech státu. Ale nemohou vám býti ná-

pomocny, leč rozumíte-li a mluvíte-li anglicky. Najdete je snadno, dotážete-li se některé z uvedených dobročinných organizací, kde že stát vydržuje "Free Employment Service" (bezplatnou poptavárnu po práci).

Dělnické Zákony

Všechny státy mají zákony, které chrání pracující muže, ženy a děti. Zákony ty nejsou všude stejny. Seznamte se se zákony svého státu.

Ve všech státech jen určitá část mzdy smí býti vzata dělníkovi na zaplacení jeho dluhu. Ve čtyryceti státech mzda jest první pohledávkou proti zaměstnavateli. V těchto státech zaměstnavatel musí svým dělníkům zaplatiti jejich mzdu dříve, než smí platit jiné svoje dluhy.

Mnohé zákony chrání ženy a děti tím, že omezují jejich pracovní dobu. Ve mnohých státech ženy ani děti nesmějí býti zaměstnávány na nebezpečné práci. Některé státy zákonem vymáhají určitá zdravotní opatření a slušné pracovní podmínky pro dělníky. V některých státech zapovězena jest průmyslová práce v domácnostech, kde jsou nakažlivé nemoci nebo nezdravé poměry. Mnohé státy platí pensi chudým matkám, jejichž manželé jsou mrtvi nebo práce neschopni. Pense není ve všech státech stejně vysoká. Předpokládá se však, že jest dosti veliká, aby matka si opatřila domov pro sebe a své děti. Tato pense jí napomahá, aby uchránila děti před nouzí.

Ve mnohých státech jest zapovězeno zaměstnávati ženy nebo děti noční dobou.

Dětem z pravidla nebývá dovoleno jíti do práce, dokud jim není čtrnáct let. Když dosáhnou tohoto pracovního věku, musí ve mnohých státech choditi do "pokračovací školy."

Dělníci mívají právo obdržeti od zaměstnavatele náhradu za úraz, který utrpěli v práci. Náhrada se různí podle povahy úrazu. Další podrobnosti podají vám "Praktické pokyny" ku konci této knížečky v odstavci nadepsaném "Byl-li jste zraněn."

Učte se Anglické Řeči

Ve Spojených Státech mluví se anglicky. Jest velice důležito, abyste se naučil anglické řeči. Budete jí potřebovat, abyste obdržel práci. Budete jí potřebovat, abyste rozuměl, co zaměstnavatel od vás žádá. Musíte umět anglicky číst, abyste rozuměl různým nápisům a výstrahám. Bude vám pak možno konati svou práci lépe, snáze a bezpečněji. Snáze pak obdržíte lepší zaměstnání a vyšší mzdu.

Bude vám třeba umět anglicky, abyste si mohl koupiti, čeho potřebujete. Máte-li farmu, znalost řeči vám pomůže prodati zemědělské plodiny co nejvýhodněji. Čtěte anglicky, abyste poznali nejlepší způsob farmaření v Americe. Umíteli anglicky, nepoctiví lidé kteří mluví anglicky, nebudou moci vás ošálit aneb okrást.

Mluvit anglicky můžete se snadno naučit. Ve večerní škole snadno naučíte se anglicky číst a psát. Pak budete v Americe více jako doma. Vaše děti budou k vám míti větší úctu. Ony se o Americe poučí ve škole. Budou si myslit, že vědí o Americe více než vy, jejich rodiče, nenaučíte-li se mluvit anglicky. Nebudou-li si vás vážit, nebudou vás poslouchat. Vaše děti budou chtít, abyste byli jako Američané. Vy sám byste byl rád, abyste mohl mluviti s Američany. Nedovedete-li s nimi mluviti, stydíte se za to. Nemůžete státi se americkým občanem, leda mluvíte-li anglicky. Čtěte americké dějiny. Seznamte se s naší zemskou správou. Seznamte se s otázkami veřejného života. Pak budete takovým občanem, jakých Amerika potřebuje. Budete řádným občanem.

Jak se Naučit Anglické Řeči

Anglická řeč je krásná. Naučíte se správně jí mluvit, budete-li se jí učit ve škole. Skoro každé město má zvláštní večerní školy pro muže a ženy, kteří se chtějí učit anglicky. Není-li ve vašem městě takové školy, hleďte vzbuditi zájem o školu mezi svými známými. Město třeba školu otevře, najde-li se dosti těch, kdo se chtějí učit anglicky.

Choďte do večerní školy. Snadno se naučíte ve škole která má dobrého učitele. Těch anglických slov, která znáte, používejte co nejčastěji. Požádejte někoho, aby vás naučil jména věcí, kterých užíváte ve své domácnosti. Seznamte se s názvy nástrojů, kterých používáte při práci. Každý den naučte se několika novým slovům. Za krátký čas jich budete znáti veliký počet.

Ve škole naučíte se nejdříve mluvit a rozumět anglicky a potom číst a psát. Z veřejné knihovny vydlužte si knihy a čtěte je doma. Správce knihovny rád vám vybere zajímavé knihy psané prostým slohem. Hleďte přečísti všechny návěštní štíty a plakáty, které uvidíte. Zapište si slova a výrazy, kterým nerozumíte, a přineste je do školy. Učitel vám pomůže a vysvětlí ta slova také vašim přátelům ve škole. Čtěte americké noviny.

Nebydlete v přelidněných částech mezi lidmi, kteří mluví cizí řečí. Stýkejte se s lidmi, kteří mluví anglicky, a hleďte se s nimi spřátelit. Usaďte se mezi nimi, možno-li. Hleďte poznati jejich obyčeje a americký způsob života.

Veřejné Školy; Výhody Vzdělání

Amerika uznává výhody vzdělání. Až na malé výjimky nynější přistěhovalecké zákony nedovolují vstup do země přistěhovalcům ve věku nad šestnáct let, kteří neumějí číst. V každém státu zákon požaduje, aby děti byly posílány do školy, jakmile dosáhnou od pěti do sedmi let věku. Musí choditi do školy určitý počet měsíců v roce, až dosáhnou věku od dvanácti do šestnácti let. Zákon obyčejně trestá rodiče, kteří neposílají děti do školy plný předepsaný čas. Dobré vzdělání pomůže vašim dětem najíti lepší zaměstnání, až dorostou. Posílejte děti do školy pravidelně. Ponechte je ve škole co nejdéle možná. Seznamte se s těmi, kdo vaše děti vyučují.

V některých státech děti nesmí zanechati školu a jíti do práce, dokud jim není aspoň dvanáct let. V jiných státech smějí do práce teprve ve čtrnácti nebo šestnácti letech věku.

Když vaše děti vychodí obecnou školu, mějte je k tomu,

aby šly na střední školu (high school). Možná že později za dobré učení obdrží nadaci (free scholarship), aby mohly studovati na universitě. Mnozí hoši a dívky vydržují se na universitě nebo na kolleji vlastní prací.

Mimo veřejné školy jest ve Spojených Státech ještě veliký počet soukromých škol a kollejí. Ve větších městech jsou také školy řemeslné. Vyučuje se tam mimo jiné řemeslu tesařskému, zavádění plynu a vody, plastrování, řemeslu kovářskému, tiskařskému, psaní na stroji, zpracování kovů, šití, vaření a jiným užitečným věcem.

Veřejné Knihovny a Jejich Výhody

1. Přistěhovalci jest volno používati knihovny hned, ještě nežli se stane občanem. Může žádati správce knihovny o radu a poučení o životě v Americe i v jeho vlastním okolí. Může si dlužiti knihy, když se řídí dle pravidel knihovny a vrátí knihy v dobrém stavu. Najde mnohé knihy užitečné i zajímavé. Může také používati čítárny, chová-li se slušně a řídí se pravidly knihovny.

2. Veřejné knihovny půjčují knihy zdarma. Veřejné knihovny jako školy zpravidla bývají vydržovány alespoň částečně z daní. V některých státech veřejné knihovny spravuje zvláštní družstvo, a taun anebo město přispívá na jejich vydržování. Knihy jsou pro všechny, a proto jest nutno z ohledu na jiné čtenáře šetřiti knih a vraceti je včas. Kdo předrží stanovený čas, platívá menší pokutu.

3. Kde bydlí cizinci, tam knihovny mívají učební knížky pro začátečníky, kteří se učí anglické řeči. Mají také knihy o dějinách, o zemské správě a vynikajících mužích Spojených Států. Knihy ty prospějí cizinci, který se chystá žádati o občanský list. Pro zábavu knihovny mají romány a povídky. Rovněž lze obdržeti knihy o farmaření a různých řemeslech a živnostech, které prospějí čtenáři.

Mnohé knihovny také mají knihy v mateřské řeči cizince, který takto zachová si znalost své řeči i literatury i když se učí angličtině, řeči své nové vlasti.

Výpomoc v Přípravě k Občanství

Skoro v každém městě jest večerní škola pro muže a ženy, kteří se připravují, aby se stali americkými občany. V těchto školách poznáte a pochopíte, jak veliká a slavná jest naše země. Naučíte se anglické řeči a poznáte americké obyčeje. Chod'te do nejbližší školy. Najdete tam přátele. Budete se učit rychle.

Není-li ve městě takové školy, požádejte několik svých přátel, aby s vámi podepsali žádost o otevření večerní školy. Tuto žádost podejte superintendentovi veřejných škol. Třeba pro vás školu otevře. Nemůžete-li choditi do školy, hled'te se učiti u dobrého učitele soukromého.

Ženy také by se měly učit anglicky ve večerních školách. Ženy, které jsou občanky, mají hlasovací právo. Musí se tedy učit, aby mohly hlasovati správně. V některých školách vyučuje se také šití a vaření. V některých školách vyučuje se také řemeslům. V některých městech a městečkách Dcery Americké Revoluce mají bezplatné třídy, kde ženy učí se anglické řeči. Také se tam vyučuje šití a vaření.

Vláda Spojených Států vítá řádné muže a ženy do řad svých občanů.

Dcery Americké Revoluce vydaly menší brošurku, která se rozdává s touto knížkou a která obsahuje úplné poučení o tom, jak se státi americkým občanem.

Výhody Občanství

Naturalizovaný občan Spojených Států má před cizincem tyto výhody:

(*a*) Má hlasovací právo o každé všeobecné volbě. Svým hlasem pomahá zvoliti úředníky místní, státní i federální vlády. V některých státech hlasuje přímo o schválení neb odvolání zákonů. Ve mnoha státech naturalizovaný občan musí umět anglicky číst a psát, aby mohl volit. Ve státu New Yorku musí si opatřit certifikát o své znalosti čtení a psaní.

(*b*) On jest volitelný do každého veřejného úřadu ve

Spojených Státech vyjímaje toliko úřad presidenta Spojených Států. (Cizinec nemůže zastávati veřejný úřad.)

(*c*) Má právo obdržeti průvodní list na cestu do ciziny pod ochranou vlajky Spojených Států. (Spojené Státy neposkytují žádné ochrany cizincům, kteří neprohlásili svého úmyslu státi se občany, když cestují v cizích zemích.)

(*d*) Federální vláda vlastní tisíce akrů půdy. To jsou tak zvané veřejné pozemky. Vláda dovoluje svým občanům, aby si na těchto pozemcích založili trvalý domov. Požaduje od nich jen nepatrný poplatek. Když cizinec "prohlásí svůj úmysl" státi se americkým občanem, má právo zabrati "veřejné pozemky." Ale musí se státi americkým občanem, nežli obdrží úplné majetkové právo na tyto pozemky.

(*e*) On má právo obdržeti honební a rybářské povolení (licenci) právě jako občan zde rozený. (V některých státech cizinec nesmí lovit ryby ani honit zvěř.)

(*f*) Každé zaměstnání ve službách veřejných anebo soukromých jest mu otevřeno, a on je smí vykonávati.

(*g*) On má právo zasedati na porotě na všech soudech.

(*h*) On má právo na všechny jiné výsady, záruky a svobody, jež ústava Spojených Států poskytuje.

Povinnosti Řádného Občana

Použijte svého hlasovacího práva a volte poctivě a rozmyslně. Hlasovací právo jest největší dar, který občanství vám podává. Je to nejsvětější právo svobodného lidu. Nevyhýbejte se službě na porotě. Ve válce chopte se zbraně ve službách své vlasti, Spojených Státův amerických. Plat'te daně poctivě. Šetřete pravidelně a ukládejte své úspory. Nevyhazujte papíry ani smeti na ulici nebo ve veřejných sadech. Ulice i okolí svého domova hled'te držeti v čistotě. Poslouchejte a važte si zákonů, soudův a soudních úředníků. Poslouchejte a važte si úředníků Spojených Státův i jednotlivých států. Mějte v úctě a hajte naši vlajku. Hajte vládu i ústavu Spojených Státův i toho státu, kde jste usazeni. Bud'te věrni a užitečni své osadě, svému městu, svému státu i národu.

Spojené Státy

Stručné dějiny jejich počátků

KDYŽ Columbus, rodem Ital, roku 1492 objevil Ameriku, jediné světa díly tenkráte známé byly Evropa, západní a jižní Asie a severní Afrika. Všechny tyto země dohromady měly sotva na dvě stě milionův obyvatel. Dnes však Spojené Státy samy mají více než sto milionův obyvatel. Střediskem civilizace tenkráte byly evropské země západně od Ruska, a města byla malá. Ve většině těchto zemí vláda značnou měrou byla v rukou císařů, králův a knížat. Lid si těch panovníků nevolil. Lid neměl žádného vlivu na zákonodárství.

V době svého objevení Amerika byla jen řídce obydlena Indiány. Onu část, která je dnes známa jako Spojené Státy, časem prozkoumali Španělové, Angličané, Francouzi a Holland'ané.

Angličané založili svou první trvalou osadu roku 1607 v Jamestownu ve Virginii. Přepluli Atlantický oceán v zimě na třech malých lodích zvaných *Sarah Constant*, *Goodspeed* a *Discovery*. Lodi vezly sto pět osadníků pod velením kapitána Christophera Newporta. Později po přistání velel osadníkům statečný a proslulý setník John Smith. Plavba jim trvala čtyry měsíce. Zimní bouře zmítaly loděmi, a cestující mnoho vytrpěli. Konečně dne 26. dubna dostihli pobřeží Virginie a pluli dále sto mil přes záliv Chesapeake a po řece James, hledajíce dobré místo, kde by mohli přistáti a založiti osadu. Dne 13. května našli takové místo a pojmenovali je Jamestown po anglickém králi Jamesovi. Vystoupili a hned se jali organizovati obecní správu.

Nikoho nebylo v té zemi mimo divoké Indiány a divokou zvěř. Nebylo tam ani měst, ani vesnic, ani domů. Byly tam jen husté lesy a močály a široká řeka. Byl večer, a v lese velikých stromů přistěhovalci porazili strom a použili jeho pně za oltář. Roztrhanou lodní plachtu zavěsili na větev stromu nad oltářem jako nebesa. Zde za mírné

májové pohody, za šumu listí a večerního zpěvu ptactva poprvé na novém světě ozvala se úvodní slova náboženské služby: "Hospodin v chrámě svatosti své jest; umlkniž před obličejem jeho všecka země." A země byla ticha po celou tu jižní noc, co unavení osadníci pod stromy spali.

Tak začala první trvalá anglická osada v Americe zařízením obecní správy a bohoslužbou.

Již za nedlouho utrpení postihlo osadníky. Oni sem přišli v naději, že tu najdou "zlato a perly." Ale zde nebylo ani zlata, ani perel. Brzo se přesvědčili, že se uživí jen těžkou prací. Musili káceti stromy, připraviti a vzdělávati půdu a pěstovati obilí. Jejich ženy ani děti nepřišly sem s nimi na té první cestě, aby jim pomáhaly budovati domov. Brzo zpotřebovali potraviny, které si byli přivezli z Anglie; nevypěstovali hned na začátek dost obilí, aby se uživili. Dostavila se bída a hlad. Byl to tak zvaný "Starving Time." Mnozí z nich zemřeli. Mnoho jiných Indiáni pobili. Ve svém zoufalství osadníci už se chtěli vrátit domů; vypluli po řece James; u jejího ústí potkali anglickou lod' se zásobami. Byli zachráněni, a Jamestown od té doby prospíval. Záhy založeny byly nové osady. Z Anglie přišlo víc osadníků. Založena veliká kolonie Virginia. Roku 1619 osadníci konali první sněm v Americe. Každá osada zvolila po dvou zástupcích do sněmu. Ti se sešli v Jamestownu, aby vypracovali zákony pro kolonii. Angličané uznávali lidovou vládu a přinesli sem své zákony i svá svobodná zřízení.

Druhou trvalou osadu založili tak zvaní "otcové poutníci" (Pilgrim Fathers) roku 1620 v Plymouthu v Massachusettsu.

V Anglii byli lidé, kteří nechtěli chodit do kostelů státní církve. Byli za to pronásledováni, až konečně odešli z Anglie. Odebrali se do Hollandska. Ale nebyli spokojeni ani v Hollandsku. Rozhodli se jíti do Ameriky. Vypluli z Plymouthu v Anglii na malé lodi zvané "*Mayflower.*" Za studeného dne prosincového přistáli na skalnatém pobřeží Nové Anglie. Nebylo tu bělochův, aby je přivítali. Pro své ženy a děti musili si stavět domy z dřevěných klád. V

prvních letech zápasili s velikými obtížemi. Ale byli ochotni trpěti, jen když mohli uctívati boha podle svého přesvědčení. Oni věřili, že bůh je vede a řídí. Tato víra dodala jim síly, že snadno snášeli své utrpení. Amerika vždy bude Poutníky míti v úctě, protože do Ameriky přinesli lásku k svobodě; protože trpěli, aby tuto lásku v Americe zasadili a upevnili. Tato láska k svobodě učinila Ameriku velikou a svobodnou.

Zkoumejme tuto myšlénku svobody našich Poutníků. Oni věřili, že lid má míti právo i moc dávati si zákony sám. Oni věřili, že tyto zákony mají míti za účel "obecné dobro" —to jest, dobro všech. Oni věřili, že každý má těch zákonů poslouchati, když lid sám si je dal. Pravá svoboda má v úctě také práva jiných. Poutníci přišli do Ameriky, aby měli takovou svobodu. Trpěli mnoho, ale nevrátili se do Anglie, protože nechtěli ztratit svobodu.

Anglie měla na Atlantickém pobřeží třináct kolonií. Tyto kolonie rostly a prospívaly po sto padesát let.

Anglický parlament vydal mnoho zákonů pro tyto kolonie. Kolonie však nebyly zastoupeny v anglickém parlamentu. Osadníci považovali za nespravedlivo, že musili poslouchati zákonů, které takto byly vydávány bez jejich souhlasu. Když Jiří Třetí dosedl na trůn, chtěl panovati nad Anglií i Amerikou jako samovládce. Obyvatelé kolonií se vzbouřili.

Americká revoluční válka začala v dubnu 1775. Kolonisté bojovali sedm hrozných let. George Washington byl jejich velikým vůdcem. Jest znám jako "otec vlasti." Lafayette a Rochambeau pomáhali Američanům. Přišli sem z Francie. Později Francie poslala sem vojsko i loďstvo na pomoc Americe. Němec baron Steuben, Bavorák De Kalb a Polák Kosciusko také pomáhali našemu vojsku.

Po roce kolonie prohlásily se svobodnými. Prohlásily, že jsou země samostatná, od Anglie neodvislá. Stalo se tak 4. července 1776. Od té doby 4. červenec slaví se jako den, kdy naše republika se zrodila.

Listina, kterou naše svoboda byla prohlášena, nazývá se Prohlášení neodvislosti. Jest dosud zachována a bedlivě opatrována ve městě Washingtonu. Prohlášení neodvislosti praví, že všichni lidé mají jistá práva. Praví, že mezi těmito právy jsou život, svoboda a vyhledávání blaha. Prohlášení neodvislosti praví, že vlády zřizují se mezi lidmi k zabezpečení těchto práv. Vláda Spojených Států čerpá svou moc ze souhlasu lidu.

Neodvislost byla konečně proti Anglii uhájena, a mír uzavřen roku 1783. Roku 1787 tento nový národ, složený ze třinácti kolonii čili státův, utvořil "dokonalejší jednotu" na základě ústavy Spojených Států. Tuto ústavu vypracovali zástupci lidu jednotlivých států. Ústava byla konečně všemi státy schválena a jest základem vlády, pod kterou my dnes žijeme. Roku 1788 Washington byl zvolen prvním presidentem Spojených Států na základě ústavy.

Z uvedeného seznáte, že americká revoluce nebyla revolucí v obvyklém smyslu slova "revoluce;" byl to odboj proti Anglii, válka za neodvislost. Revoluce obyčejně znamená pokus povaliti vládu nebo vyvrátiti dosavadní zemské zřízení. Americká revoluce neučinila toho ani onoho; naopak, byla to válka o zachování zásad koloniální zeměsprávy; byla bojována, aby zachránila svobodu, kterou Jiří Třetí chtěl osadníkům vzíti. Američanům protiví se taková revoluce, která ničí a boří, která vraždí, drancuje a pálí. To nebyl pokus zničiti nějakou vládu; naopak, boj ten zachránil a rozšířil svobodnou zeměsprávu, kterou američtí osadníci už měli. Vítězství jim dalo možnost zaříditi pro celou zemi vládu na základech již položených správou různých kolonií. Ze třinácti odloučených kolonií vítězství utvořilo Spojené Státy americké pod federální ústavou. Takový je význam americké revoluce.

Vláda Spojených Států

Za revoluční války kolonie byly sdruženy pod tak zvanými Články konfederace. Měly svůj kontinentální kongres, sbor mužů, kteří zastupovali státy. Po válce však tato

vládní forma ukázala se příliš slabou. Státy pod ní ve skutečnosti spojeny nebyly. Každý stát osobil si příliš velikou moc. Nepracovaly společně. Každý stát razil si své vlastní peníze. Každý stát měl své zvláštní zákony o obchodu s jinými státy. Již to samo působilo zmatek. Nová země potřebovala peněz. Potřebovala peněz na vydržování vojska a loďstva. Potřebovala peněz, aby zaplatila válečné dluhy. Ale kongres neměl moci donutit každý stát, aby platil svůj díl dluhu. Kongres vydával zákony, ale nemohl jich prováděti. Národ neměl žádného vůdce, žádného presidenta.

Roku 1787 delegáti všech států sešli se ve Philadelphii. Byli to nejlepší státníci země té doby. Ti vypracovali nový plán vládního zřízení. To byla ústava Spojených Států. Státy se uvolily postoupiti jistá práva a moc národní či federální vládě. Naopak zase národní vláda přiznala státním vládám určitou pravomoc.

Tato ústava jest svrchovaným právem země, před kterým všechny jiné zákony ustupují. Ona dává federální vládě dozor nad zahraničními záležitostmi. Dává jí právo vypovídati válku neb uzavříti mír a dozor nad vojskem a válečným loďstvem. Dává jí moc ukládati a vybírati daně, akcízy a poplatky a starati se o obranu země. Federální vláda má dozor nad obchodem mezi jednotlivými státy a s cizími zeměmi. Ona vydává zákony o přistěhovalcích a o naturalizaci. Ona má dozor nad poštovní službou. Ona razí peníze kovové a tiskne papírové a trestá penězokazy. Ona vydává patenty a chrání literární práce. Ona předpisuje míry a váhy. To jsou některá z těch práv, jež státy postoupily vládě Spojených Států čili vládě federální. *Mimo to ústava chrání osobní práva a svobodu jednotlivců—jejich právo na život, svobodu a soukromý majetek, jejich právo na bezpečnost osoby, domu i majetku, jejich právo na svobodu slova i svobodu shromažďovací. Ani Spojené Státy, ani jednotlivé státy nemohou vydati zákon, který by tato práva zrušil. Ústava takto chrání vaši bezpečnost i vaše blaho.*

Na základě ústavy naše vláda dělí se na tři odbory. Jeden

odbor vydává zákony. To jest odbor zákonodárný. Výkonný odbor provádí zákony. Třetí, to jest soudní odbor, trestá ty, kdo přestupují zákon. Tento odbor také urovnává spory vzniklé na základě zákona.

1. Zákonodárný odbor naší vlády nazývá se kongres. Skládá se ze dvou sněmoven, senátu a domu zástupců. Každý stát volí dva senátory. Senátoři volí se na šest let. Zástupci se volí ze 435 kongresních distriktů. Počet zástupců z jednotlivých států se různí podle počtu obyvatel. Zástupci se volí na dva roky.

2. Vrchní výkonný úředník Spojených Států jest president. Volí se nepřímo. Každé čtyry roky lid volí elektory, a ti pak volí presidenta. Povinností presidentovou jest dohlížeti k tomu, aby zákony byly uvedeny v platnost. On ustanovuje deset členů svého kabinetu (ministerstva). Každý člen kabinetu řídí určitý obor či department veřejné správy. Tyto departmenty jsou: Department of State (zahraniční záležitosti), Department of the Treasury (finance), Department of War (válka), Department of the Navy (námořnictví), Department of the Interior (ministerstvo vnitra), Department of Agriculture (orba), Department of Commerce (obchod) a Department of Labor (práce). President odporučuje kongresu zákony ke schválení a podpisuje nebo vetuje (zavrhuje) zákony kongresem přijaté. On uzavírá smlouvy s cizími vládami, ale ty musí býti schváleny senátem. On jest vrchním velitelem vojska i válečného loďstva.

3. Soudní moc ve Spojených Státech vykonává jeden nejvyšší soud a dvoje nižší soudy. Nejvyšší soud chrání ústavu tím, že rozhoduje, zdali určitý zákon přijatý kongresem Spojených Států nebo sněmem některého státu protiví se některému odstavci ústavy čili nic. Podobným způsobem chrání také naše smlouvy s jinými zeměmi.

Státní Vláda

Když třinácte kolonií roku 1776 prohlásilo svou neodvislost od Veliké Britannie, staly se neodvislými státy. Některé z nich po nějaký čas vedly dále svou zemskou správu

na základě svých anglických výsadních listin (charters). Jiné zřídily si novou vládu na základě ústavy schválené lidem. Nové státy přijaty byly do Unie čas od času. Všechny státy mají ústavy schválené lidem. Státní správa také jest rozdělena ve tři odbory, zákonodárný, výkonný a soudní.

Státní legislatura (sněm) dává státu zákony. Skládá se ze dvou sněmoven, které se obyčejně jmenují senát a sněmovna poslanců (Assembly). Členové zákonodárných sborů volí se přímo lidem. Lhůta, na kterou se volí, není ve všech státech stejna.

Výkonný odbor dohlíží k tomu, aby zákony legislaturou přijaté byly uvedeny v platnost. Vrchní výkonný úřednik jmenuje se guvernér a jest volen lidem. Volí se na určitou lhůtu, která v jednotlivých státech se různí od jednoho roku do čtyr let. Jemu podřízeno jest několik kanceláří, které mají na starosti různé obory jako zemědělství, práci, finance, veřejné školství, státní milici (občanské vojsko).

Soudní odbor tvoří státní soudy. Tyto soudy podle zákona rozsuzují spory, které jim byly předloženy. Tyto soudy mají různá jména a také různou pravomoc. Ve všech státech jsou zvláštní soudy trestní. Jiné vyřizují jenom spory civilní. Z jejich rozsudku lze se odvolati k vyšším soudům.

Samospráva jest jedna ze zásad americké demokracie. Aby občané mohli činně zasahovati do správy svého okolí, stát jest rozdělen na okresy.

Voličové v okresích volí si své vlastní úředniky, aby spravovali záležitosti toho okresu. Ve Spojených Státech jest více než 3,000 okresů. Jsou různé velikosti. Okres Bristol, Mass., má jen 25 čtverečných mil rozlohy. Okres Custer v Montaně zabírá 20,175 čtverečných mil. Okres buduje mosty a silnice a udržuje je v dobrém stavu. Vydržuje okresní chudobinec. Jako zástupce státu okres udržuje veřejný pokoj, zatýká a trestá zločince. Některé okresy konají ještě mnoho jiných věcí.

Místní samospráva uplatňuje se dále také ve správě taunův a měst. (Taun, anglicky town, jest veliká obec ven-

kovská). Tauní správa byla v Novoanglicku vybudována již prvními osadníky, kteří žili v malých a hustě osazených osadách. Občané, kteří hlasují v taunech a městech, mají na starosti místní věci. Mají dozor nad školami, veřejným zdravotnictvím, správou ulic a udržováním veřejného pokoje. Oni si volí své zástupce do státního sněmu. Každý muž i žena by měli býti hrdi jsouce si vědomi, že mají podíl na veřejné správě své obce. Každý by se tedy měl snažiti o to, aby jeho účastenství ve správě jeho taunu nebo města bylo činné a čestné.

Americká Vlajka

Jedna vlajka, jedna vlast, jeden bůh nade všemi

VŠECHNY civilizované země mají odznaky, které představují tu kterou zemi. Hledíme-li na vlajku, myslíme na vládu té země. Myslíme na její dějiny. Připomínáme si, že vlajka zastupuje zásady té země. Jsou-li ty zásady vznešené, ctíme tu vlajku. Zemská vlajka zastupuje každou osobu v zemi, která vlajku miluje a pro ni pracuje. Ona zastupuje každého, kdo pro ni zemřel. Svou prací a svým životem pomaháme učinit svou vlast velikou a dobrou.

Původní americká vlajka byla přijata kontinentálním kongresem dne 14. června 1777. Měla v modrém poli třináctе bílých hvězd na označenou původních třinácti státův a měla třináctе červených a bílých pruhů. Nynější vlajka má čtyrycet osm bílých hvězd v modrém poli, které představují čtyrycet osm států. Třináctе červených a bílých pruhů představuje třináctе prvních států. Osmkráte již "hvězdy a pruhy" vítězně zavlály ve spravedlivých válkách —sedmkráte proti cizímu nepříteli a jednou ve válce mezi Státy. V každé srážce vlajka hájila národní čest. Dnes vlaje nad obrovskou říší v rozloze 3,690,320 čtverečných mil. Chrání více než 118,000,000 lidí.

Tato vlajka představuje svobodu, spravedlnost a rovnou příležitost pro každého muže, ženu i dítě. Nazývá se "Star Spangled Banner" (hvězdnatý prapor). Také bývá nazývána "Stars and Stripes" (hvězdy a pruhy). Jako odznak svobody vlaje s každé veřejné budovy v zemi.

Zákony o Vlajce

Vlajka jest různými zákony chráněna, aby jí nebylo nevědomky nebo zlomyslně zneužíváno. Tyto zákony trestají každého, kdo by vlajku kazil, pošlapal, znešvařil, anebo zneuctil. Nedovolte nikomu, aby slovem anebo skutkem urážel anebo zneuctíval vlajku Spojených Státův amerických.

Jest proti zákonu zavěsiti na vlajku jakýkoli předmět, plakát anebo nápis, anebo tisknouti nebo vyšívati na ni písmena, figury, neb obrázky.

Je zapovězeno používati vlajky k účelům obchodních ohlášek.

Jest nezákonito používati vlajky jako obchodní známky nebo ve spojení s obchodní známkou.

Zákony stanoví, že vlajka má býti vyvěšena na školních budovách anebo před nimi. Dětem ve škole vykládá se její význam a její dějiny. Děti se učí, aby si vlajky vážily a ji milovaly. V některých státech každý den ve školách vzdává se úcta vlajce.

Ve všech státech jest obyčejem slaviti 14. červen jako "Flag Day" (den vlajky). Den ten stává se národním svátkem. V tento den konají se ve školách vlastenecké projevy, aby se děti poučily o vlajce. V tento den děti se učí, proč mají milovati vlajku a proč ji mají hájiti proti všem nepřátelům a dáti za ni život, bude-li toho třeba.

Amerika byla osazena lidmi, kteří milovali svobodu. Amerika očekává, že ti, kdo sem přicházejí, budou ctíti, milovati a hájiti vlajku, která je chrání. Jest to odznak svobodného národa.

Pravidla, Jak Používati Americké Vlajky—Jak Ji Uctívati—Jak Ji Věšeti

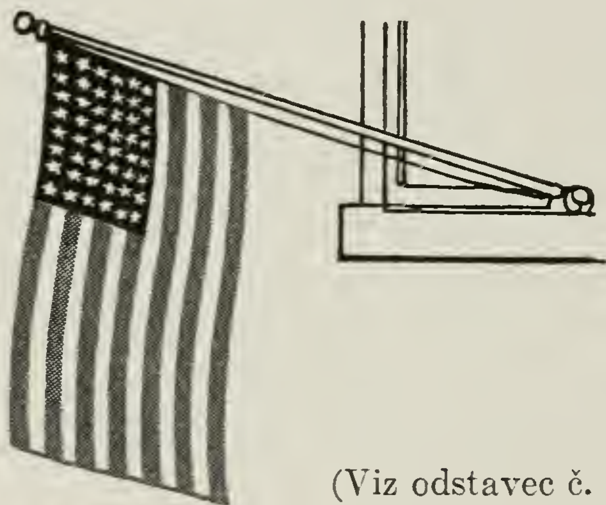
Sestaveno na základě pravidel přijatých na vlajkové konvenci dne 14. června 1923.

Americká vlajka jest odznak naší země. Zasluhuje si úcty každého muže, ženy i dítěte, ať Američana nebo cizince. Muži za ni umírali; ženy obětovaly všechno, co jim bylo draho, aby ji zachovaly, aby na dále vlála nad svobodným národem.

1. Když se vlajky nepoužívá, má býti čistě složena nebo svinuta. Má býti uložena v bezpečném místě, kde nic nemůže ji pošpiniti nebo na ni spadnouti. Nikdy nemá se s ní zacházeti nedbale nebo neopatrně. Nesmí se nechati jen tak pohozena. Když se nese nebo zdvihá, nesmí se

dotýkati země, paluby, nebo podlahy; nesmí se vláčeti vodou. Nesmí se zdvihati ani spouštěti mechanickými prostředky, nýbrž vždy jen rukama.

2. Vlajka má býti vystavena jen od východu do západu slunce. Má býti vyvěšena o všech národních i státních svátcích a o historických anebo zvláštních příležitostech. Má vždy býti vyvěšena o Lincolnových narozeninách 12. února; o Washingtonových narozeninách 22. února; v den zdobení hrobů (Memorial Day) 30. května; v den vlajky 14. června; v den neodvislosti 4. července; v den ústavy 17. září a v den příměří 11. listopadu.

(Viz odstavec č. 3 a 10 a)

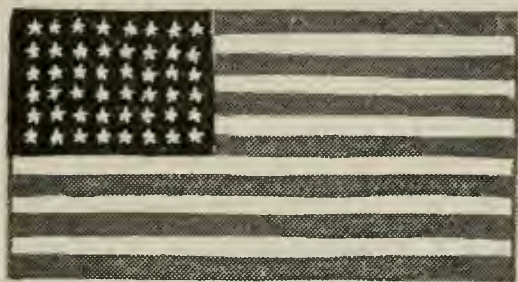
3. Když se zavěšuje na žerdi, vlajka má býti vytažena až na vrchol žerdi, a "unie" čili modré pole hvězd má býti nahoře. Na znamení veřejného smutku vlajka se zavěšuje v polovici žerdi nebo polovici stožáru; jest znamením nebezpečí, je-li unie dole. Kluby nebo spolky mohou vyvěsiti vlajku v polovici žerdi na znamení smutku nad úmrtím člena.

4. Má-li vlajka býti zavěšena v polovici žerdi, vždycky ji napřed vytáhněte až na vrchol žerdi; potom ji spouštějte, až její vrchní kraj jest asi v polovici žerdi. Rovněž má-li se vlajka stáhnouti s polovice žerdi, vytáhněte ji napřed až na vrchol žerdi a teprve potom ji spusťte dolů. V den Zdobení hrobů vlajka má býti v polovici žerdi až do poledne, ale ostatek dne na vrcholi.

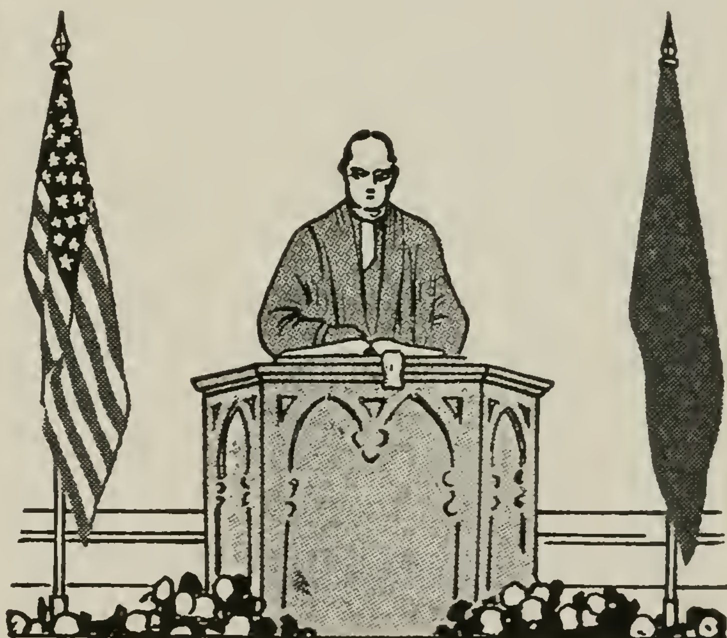
5. Nese-li se v průvodu s jinou vlajkou nebo vlajkami,

vlajka Spojených Států má míti čestné místo na pravé straně průvodu. Pravou stranou průvodu rozumí se pravý kraj řady kráčející vpřed. Jsou-li jiné vlajky v řadě, tož vlajka Spojených Států může býti nesena v čele před středem té řady.

6. Vyvěšuje-li se s jinou vlajkou na zkřížených žerdích tož americká vlajka má býti na pravé straně, tedy v levo

(Viz odstavec č. 10b a 13)

od pozorovatele. Její žerď má býti před žerdí druhé vlajky.

7. Vyvěšuje-li se několik různých vlajek se žerdí ve skupině, tož vlajka Spojených Států má býti uprostřed a vláti nejvýše. Vyvěšují-li se různé vlajky se žerdí v řadě, kterou lze viděti jenom ze předu, tož americká vlajka má býti na pravém kraji řady jako ve průvodu.

8. Vyvěšují-li se vlajky států, měst, klubů nebo spolků s téže žerdi a téhož lana s vlajkou Spojených Států, tož vlajka Spojených Států vždy musí vláti na vrcholi. Žádná vlajka, prapor, ani korouhvička nemá býti kladena nad vlajku Spojených Států.

9. Vyvěšují-li se vlajky dvou nebo více NÁRODŮ, mají vláti s vlastních žerdí ve stejné výši. Vlajky ty mají býti stejné velikosti. V době míru vlajka jednoho národa nemá vláti nad vlajkou jiného národa.

10. (a) Vyvěšujte vlajku Spojených Států se žerdi, kdykoliv a kdekoli je to možná.

(b) Ale nemáte-li žerdi, nebo nemůžete-li použíti žerdi, tož zavěste vlajku ROVNĚ, at' uvnitř anebo venku. Může býti zavěšena tak, že pruhy leží nahoru a dolů jako na praporu, nebo se strany na stranu jako na vlajce na žerdi. Vlajka Spojených Států nesmí NIKDY býti složena, stočena, ani svázána v ozdobné tvary. Nesmí NIKDY býti skroucena v růžice (rosety). NIKDY nesmí jí býti používáno za pouhou dekoraci. Kdo chce míti pletence, rosety, nebo závěsy v národních barvách, nechat' použije červené, bílé a modré látky, ale NIKDY NE VLAJKY. Modrý pruh látky má býti nahoře.

11. Je-li vlajka Spojených Států zavěsena nad středem ulice, má viseti jako prapor, s pruhy běžícími nahoru a dolů. Unie má viseti k severu v ulicích, které běží východně a západně, a k východu v ulicích, které běží severně a jižně.

12. Vlajka Spojených Států nikdy nemá ležeti na zemi.

13. Je-li vlajka zavěsena beze žerdi nad řečnickým podiem či platformou, má viseti rovně na stěně nad řečníkem nebo za ním. Nikdy se jí nemá použiti, aby halila nebo zdobila platformu. Visí-li se žerdi, má býti po pravici řečníka, čelícího obecenstvu.

14. V chrámové lodi vlajka má viseti se žerdi vyčnívající ze zdi po pravé straně věřících, jak jsou obráceni proti duchovnímu. Jiné vlajky mají vláti s levé zdi. Visí-li s KAZATELNY nebo PLATFORMY kostela, vlajka má býti po pravé straně kazatele, jak stojí proti věřícím, právě tak jako u jiných řečníků.

15. Visí-li vlajka Spojených Států se žerdi na budově ještě s jinou vlajkou, tož americká vlajka má býti na pravé straně budovy. Pravou stranou budovy rozumí se strana po pravici člověka, který vychází ze dveří budovy.

16. Používá-li se vlajky při odhalení sochy nebo pomníku, nikdy nesmí se nechati, aby spadla na zem. Má býti držena vysoko, aby při dalších obřadech volně vlála.

17. Když se vlajkou pokrývá rakev, vlajka má býti položena tak, aby unie byla v hlavách a nad levým ramenem. Vlajka nesmí býti spuštěna do hrobu. Nesmí se dotknouti země.

18. Vlajky nesmí NIKDY býti použito za pokryvku na stůl, židli, bednu, řečníkův stolek, anebo kazatelnu. Nesmí jí býti použito na zakrytí stropu. Vlajka nesmí býti dána nikam, kde by se něco mohlo na ni položit. Nesmí býti dána nikam, kde by někdo mohl si na ni stoupnout anebo sednout. Kde někdo sedí nebo stojí, tam nikdy nedávejte vlajku níže. Vyjma bibli nebo květiny na rakev nic nesmí se položiti na vlajku Spojených Států.

19. VLAJKY NESMÍ BÝTI POUŽÍVÁNO K ÚČELŮM OBCHODNI REKLAMY. Nesmí se z ní dělati hračky, vějíře, slunečníky, podušky, závěsy ani pokryvky pro cokoliv. Nic nesmí se do ní zabalovati. Vlajka nesmí se vyšívati na podušky, židle, ani šátky. Nesmí se tisknout na papírové ubrousky, šátky, ani krabice.

20. Neskloňte vlajku Spojených Států před nikým a před ničím.

21. Nedávejte žádný předmět ani jakýkoliv odznak na vlajku ani nad vlajku Spojených Států.

22. Neupevňujte vlajku tak, že by se snadno roztrhala.

23. Nezavinujte vlajku kolem povozu, ať vpředu, po straně, nebo vzadu, ani kolem automobilu, železničního vozu, nebo člunu. Má-li se vlajka zavěsiti na motorový vůz, tož její žerď má býti pevně zasazena na kopuli (cap) radiatoru nebo na štítu (windshield).

24. Na symbolickém voze (float) v průvodu nevyvěšujte vlajky jinak leč na žerdi.

25. Nepoužívejte vlajky jako části kostymu nebo athletické uniformy.

26. Nedávajte na vlajku žádné nápisy.

27. Staré, roztrhané a obnošené vlajky nemají se vyvěšovati, ale V SOUKROMÍ uctivě spáliti.

Jak Vzdáti Úctu Vlajce

Vlajka Spojených Státův amerických má býti uctivě pozdravena všemi přítomnými, když je zdvihána nebo spouštěna. Má jí býti vzdána úcta, když je nešena kolem v průvodu nebo přehlídce. Jestli právě jdete, nebo pracujete, ZASTAVTE SE; jestli sedíte, VSTAŇTE, stůjte vzpřímeni, paty k sobě, levá ruka ať' volně visí po boku, a pravice ať' salutuje. Muži a hoši v uniformě nechat' salutují po vojensku. Muži a hoši v občanském obleku nechat' sejmou klobouk anebo čapku a drží ji při levém rameni. Ženy a dívky také mají státi vzpřímeny; vlajku pozdravují tím, že pravou ruku položí si na srdce. Je-li vlajka nesena v průvodu, úcta má se jí vzdáti, když jde kolem.

Rovněž kdykoli se hraje naše národní hymna "Star-Spangled Banner," všichni v doslechu mají povstati, státi vzpřímeni a vzdáti úctu právě tak jako vlajce. Mají vzdáti úctu hned při prvním tonu hymny a vytrvati vzpřímeni až do poslední noty. Muži i hoši, at' v uniformě nebo v občanském obleku, jakož i ženy a dívky mají vzdáti úctu stejným způsobem jako vlajce. Není-li na blízku žádné vlajky, všichni mají státi obličejem proti hudbě. Dokud se hraje "Star-Spangled Banner," at' je to kdekoli, NIKDY nepřecházejte, nedávejte klobouk na hlavu, nezahalujte se, neoblekejte kabát. Hymnu "Star-Spangled Banner" nedávejte hrát ve směsi písní, ani jako pochod.

Slib Vlajce

Slib vlajce Spojených Států zní takto:

"Slibuji věrnost vlajce Spojených Státův amerických i republice, kterou ona představuje; jeden národ, nedělitelný, se svobodou a spravedlností pro všechny."

Slib tento jest opakovati s obličejem proti vlajce, s pravou rukou na srdci. Při slově "vlajce" pravá ruka s dlaní nahoře vztáhne se proti vlajce. V tom postavení jest vytrvati, až poslední slovo dozní. Kdo jest v uniformě, nechat' vzdá vojenskou poctu.

Příležitosti v Americe

Jste-li Rolník?

ROLNICTVÍ (farmaření) v Americe skýtá vám výbornou příležitost opatřiti dobré živobytí sobě i rodině. V městech z pravidla možno nalézti práci dobře placenou. Ale často taková práce bývá jenom dočasná.

Dělníci často bývají bez práce. A taková zahálka brzy vyčerpá vaše úspory.

Jste-li svoboden a pracujete-li na farmě, obyčejně obdržíte byt a stravu bezplatně.

Jste-li ženat a pracujete-li na farmě za mzdu, obdržíte někdy domek, zahrádku, krávu a některé potřebnosti bezplatně. Jste-li majitel anebo nájemce farmy, sám si vypěstujete značný díl nutných potravin.

Přistěhovalec, který sem přichází s úmyslem farmařit, shledá, že jest radno, aby nějaký čas pracoval pro jiného. Když pak nabude na farmě jistých zkušeností, vytrvalostí a příčinlivostí snadno si ušetří dosti peněz, aby si farmu pronajal anebo koupil.

Shledá, že život na farmě jest zdravější. Nebude vydán všanc různým nemocím, které se vyskytují ve městech.

Veliké množství přistěhovalců, kteří přišli do Ameriky, domohli se samostatnosti tím, že se věnovali rolnictví nebo zahradnictví.

Výpomoc Rolníkům

Každá státní vláda má zvláštní odbor, který zkoumá různé zemědělské otázky a problemy toho státu. Tyto kanceláře bezplatně dodávají rolníkům zprávy a informace, které jsou jim ku prospěchu. Každý stát má vysokou školu hospodářskou a někdy i více takových škol. Obyvatelé státu po většině neplatí školného. Všechny státy mají zemědělské zkušební stanice, obyčejně při vysoké škole hospodářské. V několika státech vyučuje se zemědělství i na obecných školách.

Ministerstvo orby (Department of Agriculture) Spojených

Států ve Washingtonu, D. C., jest nejlépe organizované ministerstvo toho druhu na celém světě. Zaměstnává veliký počet vědeckých pracovníků a odborníků. Má četné zkušební stanice v různých částech země. Má také odborníky, kteří pracují na zkušebních stanicích jednotlivých států. Koná pokusy, aby vypěstovalo nejlepší druhy dobytka pro naše farmy. Zkoumá nemoci domácích zvířat, aby se našly prostředky, jak jim předejíti a je vyléčiti. Bezplatně rozesílá knížky a bulletiny s poučnými zprávami ze všech oborů zemědělství.

Rolníci či farmáři sdruženi jsou v několika velikých národních organizacích neboli jednotách. Tyto organizace mají místní odbočky. Přednáškami, tiskopisy i jinými cestami pracují, aby poučily své členy o nejlepších methodách či způsobech farmaření. Odporučují rolníkům společný čili družstevní nákup i prodej, aby své plodiny co nejlépe zpeněžili. Jsou tu také četná místní družstva rolnická, která si hledí místních otázek rolnických. Vychází zde mnoho důležitých časopisů zemědělských, které věnují pozornost různým otázkám hospodářským. Mnohé železniční společnosti mají odbory pro kolonizaci, které vám dodají seznam farem i cenné zprávy o výhodách farmaření na blízku jejich trati.

Plodnost Americké Půdy

Spojené Státy zaujímají nejúrodnější část severoamerické pevniny. Mají rozlohu 2,917,774 čtverečných mil, v čemž nejsou zahrnuta tak zvaná území (Territories) ani državy ostrovní. Prostírají se od Kanady na severu až k Mexiku a Mexickému zálivu na jihu a od Atlantického oceánu k Pacifickému.

Podnebí ve Spojených Státech jest rozmanité. Toho příčinou jsou hory a veliká rozloha země. V různých částech země je také značný rozdíl v půdě. Pro tyto rozdíly v podnebí a v půdě lze zde s prospěchem pěstovati mnohé zemědělské plodiny. Žádná jiná země na světě nepěstuje tolik druhů rolnických plodin. Pěstujeme zde tolik druhů obchodních plodin zemědělských, co všechny ostatní země

světa. Některé části naší země jsou proslulé chovem dobytka. Jinde se věnují mlékařství. Ve mnohých částech země pěstuje se ovoce. Některé kraje dávají velikou úrodu pšenice, kukuřice, ovsa, rýže, bavlny, bramborů, cukrové třtiny a tabáku.

Státní department orby ve hlavním městě státu obyčejně může vám podati tištěné zprávy o ceně farem a farmerských pozemkův i o výhodách, které jsou dosud otevřeny těm, kdo si přejí státi se farmery.

Koupě Farmy

Každý farmer chce míti svou vlastní farmu. Ale nikdo by neměl kupovati farmu, dokud v této zemi nenabyl zkušenosti. Měl by znáti půdu i plodiny. Měl by se rozhodnouti, jakou farmu vlastně chce. Měl by si vybrati určitou část země, kde by se usadil. Aby nabyl zkušenosti, měl by si najíti zaměstnání u některého dobrého farmera v tom okolí. Časem pak si může pronajmouti farmu. Zhusta lze pronajmouti farmu s právem později farmu koupit. Z pravidla bývá nejlépe usaditi se v kraji, kde podnebí jest podobno tomu, v jakém přistěhovalec žil, nežli do Ameriky přišel.

Farmu nekupujte nakvap. Nekupujte farmu, kterou jste ještě neviděl. Přesvědčte se, jakou cenu má, jaké plodiny se na ní budou dařiti, a jakou cenu tyto plodiny budou míti. Tažte se zkušených farmářů, co soudí o farmě, kterou vy chcete koupit. Vyšetřte, zdali poslednímu majiteli farmy se tam dobře vedlo. Pamatujte, že kupní síla peněz ve Spojených Státech jest jiná, nežli v zemi, odkud jste sem přišel. Několik málo akrů dobré půdy dá vám větší zisk nežli sto akrů špatné půdy. Je žádoucno, aby na blízku byly dobré školy pro vaše děti, aby farma byla u dobré silnice nebo na blízku silnice, aby nebylo daleko na železnici nebo na trh, jakož i aby budovy byly v dobrém stavu. PŘESVĚDČTE SE, ZDALI MAJETEK JE ČISTÝ, bez hypotek a pohledávek. Poraďte se se spolehlivým právníkem a dejte mu napsati kupní smlouvu a prozkoumati vlastnické právo. Budovy si dejte pojistit u spolehlivé

společnosti a neopomeňte zpraviti jednatele (agenta) společnosti, kdykoli na stavbách provedete nějaké změny, nebo udá-li se nějaká změna ve vašem právu vlastnickém. Staňte se členem místní okresní farmerské organizace.

Farmy s příbytkem i stodolou jakož i farmerské pozemky bez budov koupiti lze v každé části země, mnohdy i na malou první splátku. V některých částech Spojených Států dosud lze lacino koupit i úrodné pozemky. To je proto, že nejsou vzdělány, nebo jsou daleko od železnice neb od trhu, nebo jsou to pozemky, na kterých les byl právě vykácen. Ceny se různí nejen v různých státech, ale i v různých částech téhož státu. Pozemky, které dávají velikou a výnosnou úrodu, nezřídka stojí až více než tisíc dollarů za akr.

Těžba Minerálů—1931*

(Laskavostí departmentu obchodu)

Uhlí

Pennsylvania	156,807,000 tun
West Virginia	99,769,000 tun

Jiné důležité státy v pořadí dle těžby uhlí jsou Illinois, Kentucky, Ohio Indiana a Alabama.

Železná ruda

Těžba v tunách po 2,240 librách.

Minnesota	17,435,000 tun
Michigan	7,558,000 tun
Alabama	3,650,000 tun

Také Wisconsin a Pennsylvania.

Petrolej

Těžba v sudech o 42 gallonech.

Texas	331,544,000 sudů
California	188,830,000 sudů
Oklahoma	180,809,000 sudů

Petrolej dále těží státy Kansas, Louisiana, New Mexico, Arkansas a Wyoming.

Měď

Množství mědi obsažené v rudě vytěžené ve hlavních státech. Tuny o 2,000 liber.

Arizona	198,800 tun
Montana	92,200 tun
Utah	75.700 tun
Michigan	58,400 tun
Nevada	36,000 tun

*Předběžná data.

Olovo

Množství olova obsaženého v rudě vytěžené ve hlavních státech. Tuny po 2,000 librách.

Missouri	157,600 tun
Idaho	100,400 tun
Utah	73,300 tun

Zinek

Množství zinku obsaženého v rudě vytěžené ve hlavních státech. Tuny po 2,000 librách. Data z roku 1930.

Oklahoma	136,153 tun
New Jersey	97,626 tun
Kansas	74,304 tun
Utah	44,495 tun

Průmysl ve Spojených Státech

(Laskavostí censovního úřadu v departmentu obchodu)

Rozmanité tovary vyrábějí se ve Spojených Státech. Počet dělníků zaměstnaných ve předních oborech průmyslu je zde udán v závorkách pro hlavní státy. Data jsou z roku 1929.

Hospodářské stroje.—Tento obor je značnou měrou soustředěn v Illinoisu (22,748 dělníků). Další tři důležité státy jsou Indiana (3,670); New York (2,652); Wisconsin (2,413).

Hutě (viz také Ocelárny a válcovny).—Pennsylvania (8,186 dělníků) je první v tomto průmyslu; za ní jdou Ohio (5,880); Illinois (2,547); Alabama (2,398); Indiana (1,574); New York (1,557).

Obuv.—Výroba obuvi je důležita v Massachusettsu (55,093 dělníci); New York (36,980) jest na druhém místě; pak následují Missouri (24,903); Illinois (14,725); New Hampshire (14,544); Ohio (14,458); Wisconsin (10,755).

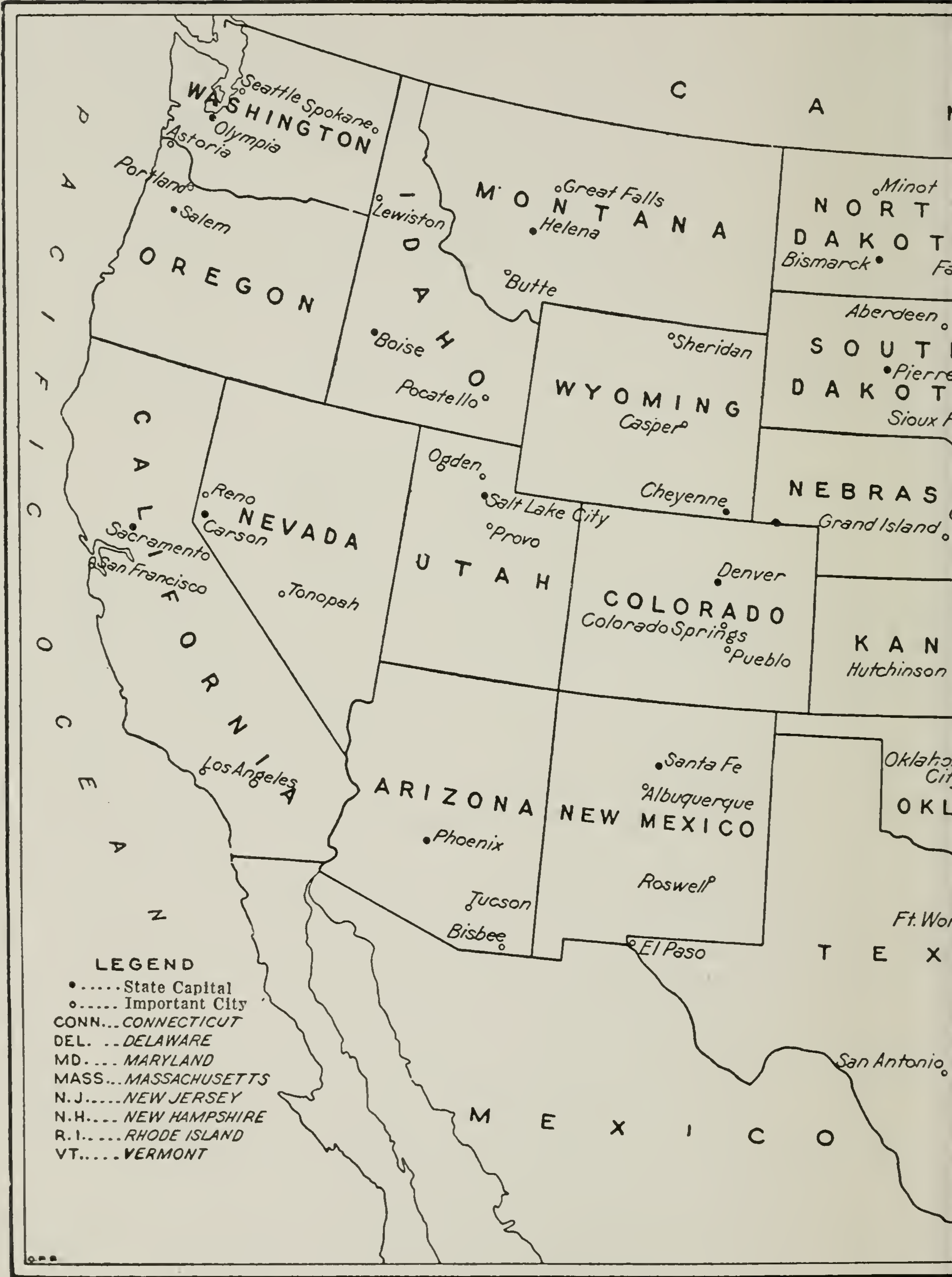
Doutníky a cigarety.—Pennsylvania (25,221 dělníků) je první ve výrobě doutníkův a cigaret; pak následují North Carolina (13,778); Florida (12,072); New Jersey (9,884); New York (8,602); Virginia (6,375); Ohio (6,193).

Oděv pro muže.—New York (47,210 dělníků) jest nejdůležitější stát v tovární výrobě šatstva pro muže. Další státy jsou Illinois (20,304); Pennsylvania (18,473); Ohio (13,215); Maryland (10,007).

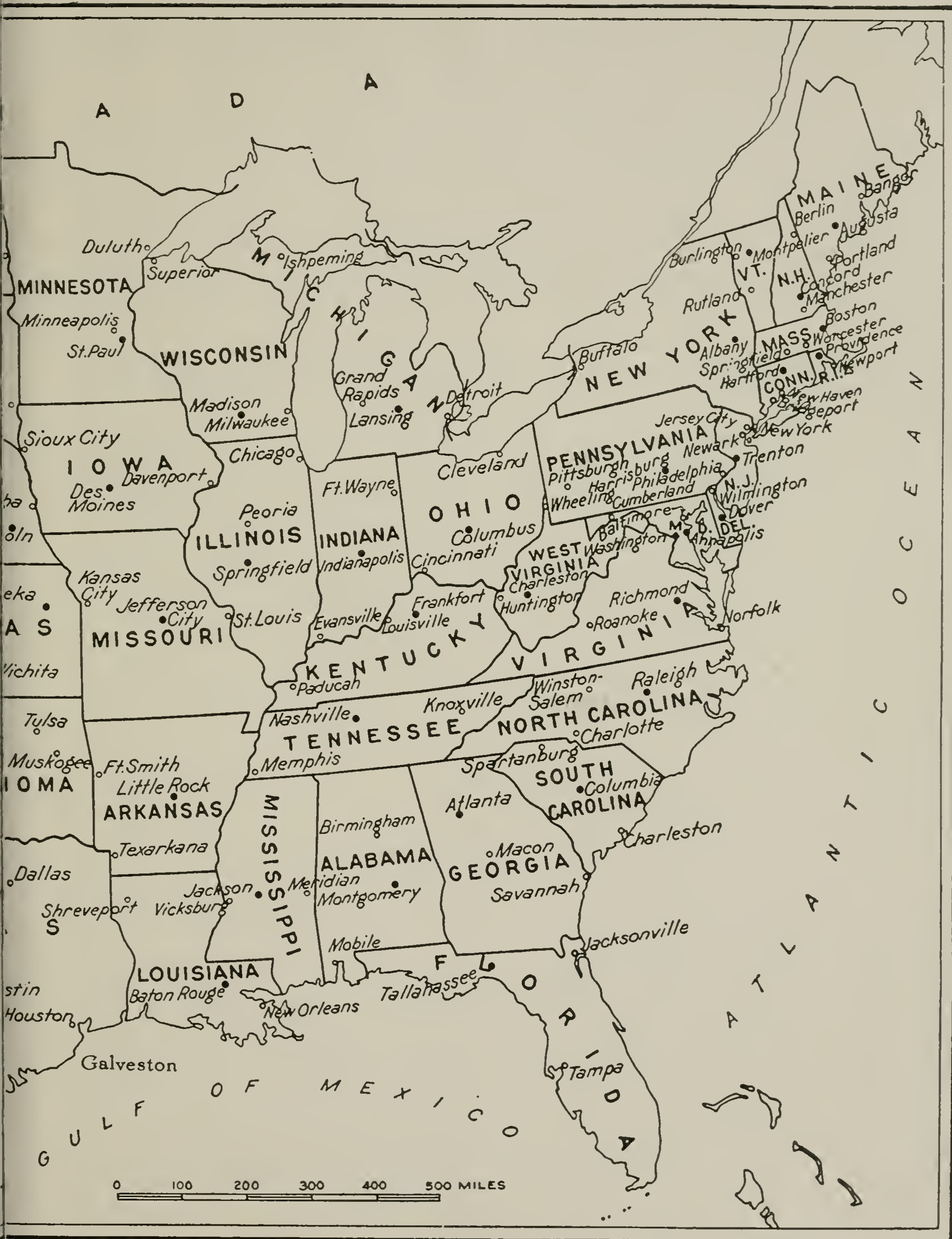
Oděv pro ženy.—Přední státy ve výrobě ženského oděvu jsou New York (102,096 dělníků); Pennsylvania (14,688); Illinois (13,802); New Jersey (8,972); California (7,165); Missouri (6,903); Massachusetts (6,874).

Bavlněné zboží.—Tento průmysl je zvláště důležitý v jihovýchodních státech a v Novoanglicku. Hlavní státy jsou North Carolina (91,844 dělníci); South Carolina (71,731); Massachusetts (70,788); Georgia (55,868); Alabama (27,724); Rhode Island (21,833); New Hampshire (13,769).

Elektrické stroje a aparáty.—Hlavní státy v tomto vysoce důležitém průmyslu jsou Illinois (57,347 dělníků); Pennsylvania (47,373); New York (43,979); New Jersey (42,193); Ohio (36,267); Massachusetts (28,844); Indiana (20,757); Connecticut (15,225).

PACIFIC OCEAN
WASHINGTON
Seattle
Spokane
Olympia
Astoria
Portland
Salem
OREGON
IDAHO
Lewiston
Boise
Pocatello
MONTANA
Great Falls
Helena
Butte
WYOMING
Sheridan
Casper
Cheyenne
CALIFORNIA
Sacramento
San Francisco
Los Angeles
NEVADA
Reno
Carson
Tonopah
UTAH
Ogden
Salt Lake City
Provo
COLORADO
Denver
Colorado Springs
Pueblo
ARIZONA
Phoenix
Tucson
Bisbee
NEW MEXICO
Santa Fe
Albuquerque
Roswell
El Paso
Minot
Bismarck
Aberdeen
Pierre
Grand Island
Hutchinson
Ft. Wor
San Antonio
MEXICO
LEGEND
•.....State Capital
o..... Important City
CONN...CONNECTICUT
DEL. ..DELAWARE
MD.... MARYLAND
MASS...MASSACHUSETTS
N.J.....NEW JERSEY
N.H.... NEW HAMPSHIRE
R.I.....RHODE ISLAND
VT.....VERMONT

C A N A D A
MINNESOTA
Duluth
Superior
Minneapolis
St. Paul
WISCONSIN
Madison
Milwaukee
MICHIGAN
Ishpeming
Grand Rapids
Lansing
Detroit
IOWA
Sioux City
Des Moines
Davenport
ILLINOIS
Chicago
Peoria
Springfield
St. Louis
INDIANA
Ft. Wayne
Indianapolis
Evansville
OHIO
Cleveland
Columbus
Cincinnati
MISSOURI
Kansas City
Jefferson City
KENTUCKY
Frankfort
Louisville
Paducah
TENNESSEE
Nashville
Knoxville
Memphis
ARKANSAS
Ft. Smith
Little Rock
Texarkana
MISSISSIPPI
Jackson
Vicksburg
Meridian
ALABAMA
Birmingham
Montgomery
Mobile
LOUISIANA
Baton Rouge
New Orleans
Shreveport
GEORGIA
Atlanta
Macon
Savannah
FLORIDA
Tallahassee
Jacksonville
Tampa
SOUTH CAROLINA
Columbia
Charleston
Spartanburg
NORTH CAROLINA
Raleigh
Charlotte
Winston-Salem
VIRGINIA
Richmond
Roanoke
Norfolk
WEST VIRGINIA
Charleston
Huntington
Wheeling
PENNSYLVANIA
Pittsburgh
Harrisburg
Philadelphia
NEW YORK
Buffalo
Albany
New York
Jersey City
Newark
Trenton
N.J.
Wilmington
Dover
DEL.
MD.
Baltimore
Washington
Annapolis
Cumberland
VT.
Burlington
Montpelier
Rutland
N.H.
Concord
Manchester
MAINE
Berlin
Augusta
Portland
Bangor
MASS.
Boston
Worcester
Springfield
CONN.
Hartford
New Haven
Bridgeport
R.I.
Providence
Newport
ATLANTIC OCEAN
GULF OF MEXICO
Galveston
Houston
Dallas
Tulsa
Muskogee
Wichita
0 100 200 300 400 500 MILES

Mouka.—Minnesota (3,535 dělníků) je hlavní mlynářský stát. Jiné důležité státy jsou Kansas (2,401); Missouri (2,181); New York (2,055); Texas (1,326); Illinois (1,144); Ohio (1,062).

Slévárny a strojovny.—V tomto průmyslu první je stát Ohio (61,453 dělníků) a za ním jdou Pennsylvania (55,364); New York (47,638); Illinois (45,064); Michigan (42,492); Indiana (46,222); Wisconsin (24,207).

Nábytek.—Ve výrobě nábytku první je New York (25,220 dělníků); následují Illinois (23,767); Michigan (20,941); Indiana (18,700); North Carolina (15,609); Pennsylvania (12,159); Ohio (10,707).

Sklo vyrábí se hlavně v Pennsylvanii (18,521 dělník). Průmysl v tomto státu soustředěn jest v okolí Pittsburghu. Jiné důležité státy jsou West Virginia (11,123); Ohio (9,491); Indiana (7,315); Illinois (4,648); New Jersey (4,220).

Punčochy a jiné pletené zboží.—Zde je první Pennsylvania, kde v tom oboru pracuje 62,141 dělníků, čili skoro dvakráte tolik co ve druhém nejdůležitějším státu, New Yorku (31,558). Jiné důležité státy jsou North Carolina (22,930); Tennessee (17,839); Wisconsin (11,118).

Kůže.—Hlavní koželužny jsou na východním pomoří a v okolí velikých jezer. Přední státy jsou Massachusetts (10,707 dělníků); Pennsylvania (8,876); New York (5,354); New Jersey (4,159); Wisconsin (3,791); Illinois (3,661); Delaware (2,686); Michigan (2,070); Ohio (1,529); North Carolina (1,329).

Motorová vozidla.—Tento vysoce důležitý průmysl je značnou měrou soustředěn v Michiganu (108,796 dělníků). Pak následují Ohio (28,727); Indiana (20,573); New York (10,603); Wisconsin (10,241); Pennsylvania (7,731); Missouri (6,086).

Svršky a části motorových vozidel.—Výroba svršků a různých částí motorových vozidel je značnou měrou samostatný průmysl. V tomto průmyslu jako ve výrobě automobilů první je Michigan (105,572 dělníků) a za ním jdou Ohio (28,884); New York (19,617); Indiana (13,653); Wisconsin (13,344); Pennsylvania (11,678); Illinois (5,273).

Papír.—Hlavní státy v tomto průmyslu jsou New York (13,531); Massachusetts (12,138); Michigan (11,455); Wisconsin (9,741); Ohio (9,341); Maine (8,296); Pennsylvania (7,026).

Hedbávné zboží.—Výroba zboží z hedbáví přírodního i umělého je důležita zejména v Pennsylvanii, kde zaměstnávala 61,544 dělníků čili skoro dvakráte tolik, co jich bylo hlášeno ze všech ostatních států dohromady. Pak následují New Jersey (21,419); Connecticut (10,501); New York (10,261); Rhode Island (7,589); Massachusetts (7,390).

Jateční průmysl je důležitý zejména v Illinoisu (29,618 dělníků), ale značný počet dělníků v něm zaměstnávají také Kansas (9,068); Iowa (8,663); New York (7,278); Minnesota (6,936); Nebraska (6,037); Ohio (5,825).

Ocelárny a válcovny (viz také Hutě).—V tomto průmyslu Pennsylvania (145,684 dělníků) daleko předčí svého nejbližšího soupeře Ohio (89,123). Jiné důležité státy jsou Illinois (30,416); Indiana (29,169); New York (17,952); West Virginia (12,936).

Gumové ráfy.—Tento průmysl je značnou měrou soustředěn v Akron, Ohio. Stát Ohio zaměstnával v tomto oboru 55,307 dělníků—daleko více než všechny ostatní státy dohromady. Na druhém a třetím místě byly California (5,339) a Wisconsin (3,922).

Obyvatelstvo Státův a Jejich Hlavních Měst

podle sčítání roku 1930

Stát	Počet obyvatel	Hlavni město	Počet obyvatel
Alabama	2,646,248	Montgomery	66,079
Arizona	435,573	Phoenix	48,118
Arkansas	1,854,482	Little Rock	81,679
California	5,677,251	Sacramento	93,750
Colorado	1,035,791	Denver	287,861
Connecticut	1,606,903	Hartford	164,072
Delaware	238,380	Dover	4,800
Florida	1,468,211	Tallahassee	10,700
Georgia	2,908,506	Atlanta	270,366
Idaho	445,032	Boise	21,544
Illinois	7,630,654	Springfield	71,864
Indiana	3,238,503	Indianapolis	364,161
Iowa	2,470,939	Des Moines	142,559
Kansas	1,880,999	Topeka	64,120
Kentucky	2,614,589	Frankfort	11,626
Louisiana	2,101,593	Baton Rouge	30,729
Maine	797,423	Augusta	17,198
Maryland	1,631,526	Annapolis	12,531
Massachusetts	4,249,614	Boston	781,188
Michigan	4,842,325	Lansing	78,397
Minnesota	2,563,953	St. Paul	271,606
Mississippi	2,009,821	Jackson	48,282
Missouri	3,629,367	Jefferson City	21,596
Montana	537,606	Helena	11,803
Nebraska	1,377,963	Lincoln	75,933
Nevada	91,058	Carson City	1,596
New Hampshire	465,293	Concord	25,228
New Jersey	4,041,334	Trenton	123,356
New Mexico	423,317	Santa Fe	11,176
New York	12,588,066	Albany	127,412
North Carolina	3,170,276	Raleigh	37,379
North Dakota	680,845	Bismarck	11,090

Stát	Počet obyvatel	Hlavni město	Počet obyvatel
Ohio	6,646,697	Columbus	290,564
Oklahoma	2,396,040	Oklahoma City	185,389
Oregon	953,786	Salem	26,266
Pennsylvania	9,631,350	Harrisburg	80,339
Rhode Island	687,497	Providence	252,981
South Carolina	1,738,765	Columbia	51,581
South Dakota	692,849	Pierre	3,659
Tennessee	2,616,556	Nashville	153,866
Texas	5,824,715	Austin	53,120
Utah	507,847	Salt Lake City	140,267
Vermont	359,611	Montpelier	7,837
Virginia	2,421,851	Richmond	182,929
Washington	1,563,396	Olympia	11,733
West Virginia	1,729,205	Charleston	60,408
Wisconsin	2,939,006	Madison	57,899
Wyoming	225,565	Cheyenne	17,361

Amerika proní

Za mořem kdysi žilo tvoje plémě,
Tvou vlastí druhdy jiná byla země;
Našel jsi domov v zemi pohostinné,
Tu nyní miluj nade všechny jiné.

Denis A. McCarthy.

Jak Ústava Chrání Občana

NAPSAL HENRY A. WISE WOOD

(Část otištěna s laskavým svolením Národního sdružení pro ústavní vládu)

ÚSTAVA Spojených Států praví:

„Nikdo nesmí býti zbaven života, svobody, ani majetku bez náležitého průchodu práva; ani nesmí soukromý majetek býti vzat k veřejné potřebě bez řádné náhrady."

Dělník těší se právu soukromého majetku, když smí vlastniti své nástroje a své úspory. On se těší právu soukromého majetku, když si za své úspory koupí dům a vlastní jej.

On se těší právu soukromého majetku, když ze svých úspor pořídí si malou dílnu a vlastní ji.

Právo soukromého majetku takto umožňuje dělníku, aby se stal majitelem domu a zaměstnavatelem.

On se těší právu soukromého majetku, když výtěžek své dílny uloží si ve vládních dluhopisech (Liberty Bonds) a vlastní je. Právo soukromého majetku takto umožňuje dělníku, aby se stal nejen zaměstnavatelem ale i držitelem bondů—kapitalistou, který si ukládá peníze.

Tímto způsobem americký průmysl byl vybudován.

Tvoří jej dělníci, kteří jsou na různých stupních žebříku blahobytu. Ti nahoře jsou dělníci, kterým ústava umožnila vyšplhati se nahoru tím, že je chránila, když byli dole, a že je chránila dále, když se šplhali nahoru.

Ti dole jsou dělníci, které ústava nyní chrání v jejich stejné příležitosti dostati se nahoru. Jest jim volno vystoupiti tak vysoko, až kam je dovede jejich nadání a pilná práce a řádný charakter.

Ústava takto zaručuje otevřenou dráhu, která je přístupna všem. Každý muž, žena i dítě mají právo na tuto dráhu a dostati se tak daleko jak jim jejich osobní schopnosti dovolí, ale ústava nedodává zdviž, která by k blahobytu

vyzdvihla lenochy nebo lidi neschopné spolu s příčinlivými a dovednými lidmi.

Stručně řečeno, ústava praví:

„Zde je cesta k úspěchu. Já vás budu chránit, dokud stoupáte nahoru podle pravidel poctivosti a slušnosti; ale vy musíte stoupati svou vlastní silou, svýma nohama, rukama i mozkem.

„Já vás chráním, dokud jste dělníkem, protože svět dělníků potřebuje. Já vás chráním, když se stanete zaměstnavatelem, protože svět také potřebuje zaměstnavatelů. Bez nich nebylo by možná organizovati průmysl, a bez organizovaného průmyslu svět nemohl by žít.

„A já vás chráním, když si dost ušetříte, abyste si mohl uložit své úspory, a stanete se držitelem bondů nebo akcionářem—kapitalistou.

„Každý, kdo našetří peníze, je kapitalista, ať si ukládá týdenní výdělek, roční výdělek, anebo výdělek celého života. Já chráním dělníka, protože národ potřebuje jeho práce; já chráním zaměstnavatele, protože národ potřebuje organizovaného průmyslu.

„Bez dělníka, bez zaměstnavatele, bez těch, kdo šetří ze svého výdělku a tak se stávají kapitalisty, národ by nemohl býti spravován, a ani by nemohl chrániti svých občanů před zločinem, vzbouřením, anebo revolucí, ani by nemohl vésti válku na svou vlastní obranu proti vpádu a porobení a na obranu všech proti zkáze."

Úvod k Ústavě Spojených Států

Výtah

Podáváme tuto výtah z úvodu k ústavě Spojených Států, který sepsal Merrill E. Gates, LLD., L. H. D., a který je zde otištěn s laskavým svolením Národního sdružení pro ústavní vládu:

„Naše ústava je v pravém slova smyslu srdce a život národa, který milujeme. Jiné národy světa ji napodobili. Naši otcové patrně očekávali, že lid Spojených Států seznámí se s ústavou a se všemi podstatnými částmi jejího obsahu.

„Ústava a Dělník"

„Zejména měli by ústavu znáti každý dělník a dělnice. Ústava jest nejlepší přítel dělníkův. Ona nejen chrání jeho osobní svobodu a jeho politická práva, ale také zajišťuje mu plnou a pravidelnou výplatu mzdy, za kterou se uvolil pracovati. Ona chrání jeho úspory. Ona chrání jeho domov. Ona ctí a chrání jeho rodinný život. Soudy a soudcové jsou nejlepší přátelé dělníkovi, třeba že časem se mu zdá, že některé jejich rozsudky mu křivdí. Právě tento bystrý smysl pro spravedlnost a odborné vědomosti našich soudců chrání dělníka před zhoubnými následky nemoudrého zákonodárství, které (kdyby mohlo) zrušilo by ochranná opatření, jimiž náš základní zákon nás ohradil. Jenom bedlivá a spravedlivá správa naší vlády, nade kterou naše soudy bdí a ji zajišťují, udržuje náš národní život v bezpečí.

„Ústava a Soudy"

„Čtěte a studujte ústavu. Poznejte, kterak zákon a soudy vás chrání. Nedejte se od žádného demagoga přemluviti, abyste schvaloval změny, které by měly za následek, že naše soudy nemohly by míti pevné a nebojácné soudce, kteří by na dále hájili naše ústavní práva."

„Sláva a Zodpovědnost Občanství"

„Není to maličkost, býti občanem největší republiky na světě. Je to veliká zodpovědnost, býti zde voličem. Musíte znáti své výsady a svou moc jako americký volič, a musíte znáti své povinnosti a svou zodpovědnost jakož i svá práva na základě ústavy. Sám si je uvědomíte, budete-li čísti a studovati jasná opatření našeho velikého základního zákona."

„Nechať každý z nás opatří si výtisk ústavy, ze které čerpáme svá práva jako američtí občané. Čtěme ústavu, přemýšlejme o ní a hovořme o ní se svými přátely, neb te jest základní listina našeho národního života. Studujto

její zásady. Poznejte ji. Pak ji budeme milovati. Nemyslete si, že ve velikém závodění amerického života dobře obstojíte, neznáte-li pravidel závodění. Jedna vlajka, jedna země, jeden národ. Milujme svou vlast, ctěme svou vlastní vlajku. Pro nás není rudá vlajka falešného a anarchického internacionalismu, ale červená bílá a modrá vlajka, za kterou naši otcové a bratří a synové dali svůj život; pode kterou my, dá-li bůh, budeme žíti a za kterou, bude-li třeba, také dáme život—jsouce věrni bratrství všeho lidstva tím, že na prvnim místě budeme věrni svému vlastnímu domovu, své rodině, své obci a vlasti, kterou milujeme."

ÚSTAVA SPOJENÝCH STÁTŮ

My, lid Spojených Států, chtějíce utvořiti dokonalejší jednotu, zavésti spravedlnost, pojistiti domácí pokoj, opatřiti společnou obranu, napomáhati všeobecnému blahobytu a zabezpečiti požehnání svobody sobě i svému potomstvu, nařizujeme a zavádíme tuto ústavu pro Spojené Státy americké.

Článek I

Oddíl 1. Všechna moc zákonodárná tímto udělená vložena budiž na kongres Spojených Států, jenž skládati se má ze senátu a domu zástupců.

Oddíl 2. Dům zástupců složen budiž z údů volených každý druhý rok lidem všech jednotlivých státův, a voličové v každém státě mějtež vlastnosti požadované na voličích nejčetnějšího sboru státní zákonodárny.

Zástupcem nebudiž, kdo nedospěl dvacátého pátého roku věku svého, kdo nebyl po sedm let občanem Spojených Státův, a kdo v čas volby není obyvatelem toho státu, ve kterém byl zvolen.

* [Zástupci a přímé daně buďtež rozvrženi mezi jednotlivé státy pojaté v tuto Unii podle počtu obyvatel jednoho každého státu, kterýžto počet má se stanoviti tak, že k úhr-

* Odstavec v závorkách opraven byl čtrnáctým dodatkem k ústavě, oddíl druhý, strana 60.

nému počtu svobodných osob, zahrnujíc v ně i ty, jež k práci zavázány jsou jen na lhůtu několika let, a vylučujíc Indiány placení daně nepodrobené, připočtou se tři pětiny, všech ostatních osob.] Skutečné sčítání budiž vykonáno ve třech letech po prvním sejití se kongresu Spojených Států a v každé následující době desetileté způsobem takovým, jak Spojené Státy zákonem nařídí. Počet zástupců nepřestupuj jednoho na třicet tisíc, avšak jeden každý stát mějž nejméně jednoho zástupce; a než takové sčítání vykonáno bude, stát New Hampshire budiž oprávněn voliti tři, Massachusetts osm, Rhode Island a Providence Plantations jednoho, Connecticut pět, New York šest, New Jersey čtyry, Pennsylvania osm, Delaware jednoho, Maryland šest, Virginia deset, North Carolina pět, South Carolina pět, a Georgia tři.

Uprázdní-li se místo v zastupitelstvu některého státu, výkonná moc státu toho má vypsati volbu, aby se uprázdněné místo vyplnilo.

Sbor zástupců zvolí si předsedu (mluvčího) a jiné úředníky; a on jediný bude míti právo stíhati veřejnou sněmovní žalobou.

Oddíl 3. Senát Spojených Států budiž složen ze dvou senátorů z každého státu, volených státní zákonodárnou na šest let; a každý senátor mějž jeden hlas.

Jakmile se sejdou po první volbě, rozdělí se na tři třídy co možná stejné. Stolice senátorů první třídy uprázdní se vypršením druhého roku, druhé třídy vypršením čtvrtého, a třetí třídy vypršením šestého roku tak, aby jedna třetina volena byla každý druhý rok; a uprázdní-li se některé místo poděkováním se nebo jinak v době, kdy státní zakonodárna nezasedá, výkonná moc toho státu může prozatímně vyplniti je do příštího zasedání zákonodárny, která pak vyplní uprázdněné místo.

Senátorem nestaniž se, kdo nedospěl věku třiceti let, kdo nebyl po devět let občanem Spojených Státův, a kdo v době volby není obyvatelem státu, za který byl zvolen.

Místopresident Spojených Států budiž předsedou senátu, avšak nemějž hlasu, leč by hlasy stejně byly rozděleny.

Senát zvolí si jiné úředníky a také dočasného předsedu za nepřítomnosti místopresidenta, nebo když tento zastávati musí úřad presidenta Spojených Států.

Senát mějž výhradní moc vyšetřovati všechny veřejné sněmovní žaloby. Zasedá-li k tomu účelu, budiž vzat pod přísahu nebo slib. Je-li stíhán president Spojených Států, nechať předsedá nejvyšší soudce: a nikdo nebudiž za vinna uznán, leč rozhodnou-li tak dvě třetiny členů přítomných.

Rozsudek v příčině veřejné žaloby nesáhej dále, než na sesazení s úřadu a prohlášení za nezpůsobilého ke spravování a užívání jakéhokoliv úřadu čestného, důvěrného, nebo výnosného pod vládou Spojených Státův; avšak strana odsouzená nicméně buď zopovědna a podrobena obžalobě, vyšetřování, rozsudku a trestu podle zákona.

Oddíl 4. Kdy, kde a jak konati se budou volby senátorův a zástupců, budiž předepsáno v každém státu jeho zákonodárnou; ale kongres může kdykoli zákonem učiniti nebo změniti taková nařízení, vyjma určení, kde senátoři mají se voliti.

Kongres shromáždí se nejméně jednou do roka, a takové zasedání zahájeno budiž první pondělí v prosinci, leč by zákonem ustanovil se den jiný.

Oddíl 5. Každý dům rozsuzuj o volbách, výkazech volebních a vlastnostech svých členův, a většiny každého sboru bude zapotřebí k platnému jednání; avšak menší počet může se odročovati ode dne ke dni a může býti zmocněn poháněti nepřítomné členy, aby se dostavili, a to způsobem a pod pokutami, které každý sbor ustanoví.

Každý sbor nechať určí jednací svůj řád, nechať trestá členy své pro nepořádné chování a nechať vyloučí člena, souhlasí-li s tím dvě třetiny.

Každý dům veď denník jednací a uveřejňuj jej čas od času vyjímaje takové části, které dle úsudku domu by měly býti zatajeny; hlasování členův obou domů pro a proti o jakékoliv otázce budiž zapsáno do denníku na žádost pětiny všech přítomných.

Žádný sbor neodroč se, dokud kongres zasedá, beze

svolení druhého sboru na více než tři dni, aniž odeber se na místo jiné, než kde oba sbory zasedají.

Oddíl 6. Senátoři a zástupci obdrží za své služby náhradu, kterou ustanoví zákon, a vyplatí pokladna Spojených Států. Oni nesmí býti zatčeni v žádném případu vyjímaje velezradu, zločin, anebo porušení veřejného pokoje, dokud se účastní zasedání svého domu jakož i na cestě sem i tam; za žádnou řeč ani hádku v tom aneb onom domě nesmějí býti stíháni na místě jiném.

Žádný senátor ani zástupce nesmí po celý čas, na nějž byl zvolen, býti ustanoven do jakéhokoliv občanského úřadu pod mocí Spojených Států, který byl zřízen, anebo jehož důchody byly zvětšeny v té době; a nižádná osoba spravující nějaký úřad pod vládou Spojených Států nesmí býti členem toho ni onoho sboru po čas svého úřadování.

Oddíl 7. Všechny osnovy berních zákonů původ mějtež v sboru zástupcův; ale senát může navrhovati nebo schvalovati dodatky jako k jiným osnovám.

Každá osnova zákona, která byla přijata sborem zástupcův i senátem, budiž, nežli se stane zákonem, předložena presidentu Spojených Států; schvaluje-li ji, nech ji podepíše, ale neschvaluje-li jí, nech ji vrátí se svými námitkami tomu sboru, ve kterém původ vzala, kterýžto sbor pak dá zapsati námitky do denníku a vezme osnovu v úvahu. Jestli po takovém opětném uvážení dvě třetiny toho domu se usnesou, aby osnova byla přijata, poslána budiž spolu s námitkami do sboru druhého, kde rovněž bude-li schválena dvěma třetinami toho sboru, stane se zákonem. Ale ve všech takových případech v obou sborech hlasovati se bude dle jmen (ano a ne), a jména členů hlasujících pro osnovu nebo proti ní zapsána budou do denníku toho kterého sboru. Nebude-li osnova vrácena presidentem v deseti dnech (neděle nečítajíc) ode dne, kdy mu podána byla, stane se zákonem právě tak, jakoby ji byl podepsal, leč by kongres před jejím vrácením se odročil, v kterémžto případu nestane se zákonem.

Každé nařízení, usnesení, nebo pronesení, ku kterému

třeba jest spolupůsobení senátu a sboru zástupců (vyjma jde-li o odročení) budiž předloženo presidentu Spojených Státův; nežli vejdou v platnost, musí jím býti potvrzena, nebo, byla-li jím zavržena, musí býti znova přijata dvěma třetinami senátu i sboru zástupců podle pravidel a omezení předepsaných pro osnovy zákonů.

Oddíl 8. Kongres má moc ukládati a vybírati daně, cla, dávky a akcízy, platiti dluhy a činiti opatření pro společnou obranu a všeobecný blahobyt Spojených Státův; ale všechna cla, všechny, dávky i akcízy musí býti stejné po celých Spojených Státech.

Dlužiti si peníze na úvěr Spojených Států;

říditi obchod s cizími národy, mezi jednotlivými státy a indiánskými kmeny;

zavésti stejné pravidlo o naturalizaci a stejné zákony úpadkové po celých Spojených Státech;

raziti peníze, upravovati cenu jejich i mincí cizích, a stanoviti základní váhy a míry;

stanoviti trest na padělání veřejných úpisův a běžné mince Spojených Státův.

zřizovati poštovní úřady a poštovní silnice;

napomáhati ku pokroku vědy a užitečných umění pojištěním na omezený čas spisovatelům a vynálezcům výhradního práva na jejich spisy a vynálezy;

zřizovati soudní stolice podřízené nejvyššímu dvoru;

stanoviti, co jsou mořské loupeže, zločiny spáchané na širém moři a porušení mezinárodního práva, a trestati je;

vypovídati válku, udíleti listy na marku (zajímání lodí) a odplatu (reprisal), a stanoviti pravidla o kořisti na suchu i na vodě;

sbírati a vydržovati vojsko, ale peníze k tomu účelu nesmí býti povoleny na dobu delší dvou let;

opatřovati a vydržovati loďstvo;

stanoviti pravidla vlády a správy pro brannou moc pozemní i námořní;

činiti opatření o svolání milice, aby v platnost uvedla

zákony Unie, potlačila povstání a odrazila nájezdy nepřátelské;

činiti opatření pro zřízení, vyzbrojení a kázeň milice, jakož i pro vrchní velení takové její části, které se užije ve službě Spojených Států, při čemž jednotlivým státům zůstane vyhraženo jmenování důstojníkův i právo cvičiti milici podle discipliny předepsané kongresem;

vykonávati výhradní moc zákonodárnou ve všech případech nad okresem (nepřesahujícím sto čtverečných mil), který odstoupením se strany jednotlivých státův a přijetím ho se strany kongresu stane se sídlem vlády Spojených Státův, a vykonávati tutéž pravomoc nade všemi místy koupenými se svolením zákonodárny státu, v němž tato místa jsou, k účelu stavby tvrzí, skladů, zbrojnic, loděnic a jiných potřebných budov; a

vydávati všeliké zákony, jež budou potřebny a vhodny ku provedení svrchu uvedené pravomoci udělené touto ústavou vládě Spojených Států nebo kterémukoli vládnímu odboru nebo úředníku.

Oddíl 9. Stěhování se nebo přivážení osob, kterým ten aneb onen nynější stát uznává za dobré vstup sem dovoliti, nebudiž kongresem zapovězeno před rokem tisícím osmistým a osmým, ale daň anebo clo nepřevyšující deset dollarů na osobu může býti uloženo na takový dovoz.

Výsada zákona "habeas corpus" nesmí býti přerušena, leč by toho v případu vzbouření nebo nepřátelského vpádu veřejná bezpečnost vyžadovala.

Žádný zákon odsuzovací (Bill of Attainder) ani zákon zpětně působící (ex post facto Law) nebudiž vydán.

Žádná daň z hlavy ani jiná daň přímá nesmí býti uložena leč v poměru k censu čili sčítání, které má býti vykonáno dle předešlého ustanovení.

Žádná daň ani clo nesmí býti uloženo na věci vyvážené ze kteréhokoli státu.

Žádným zařízením, obchodním ani finančním, nebudiž přístavům jednoho státu dávána přednost před přístavy jiného státu; aniž buďtež lodi plující ze státu nebo do státu

kteréhokoli zavázány hlásiti se, dovolení vzíti, nebo clo platiti ve státě jiném.

Žádné peníze nebuďte brány z pokladny leč na základě zákonitého povolení; a pravidelný výkaz a účet příjmův a vydání všech veřejných peněz buď uveřejňován čas od času.

Žádný titul šlechtický nesmí býti udělen Spojenými Státy; a žádná osoba zastávající jakýkoli placený nebo čestný úřad pod jejich vládou nesmí bez dovolení kongresu přijati daru, výhody, úřadu, ani titulu jakéhokoli druhu od kteréhokoli krále, knížete, nebo cizího státu.

Oddíl 10. Žádný stát nesmí vstoupiti v smlouvu, allianci, ani spolčení; vydávati listy na zajímání lodí neb odplatu; raziti peníze; vydávati úvěrní papíry; prohlásiti cokoli jiného než zlaté a stříbrné mince za peníze dluhy platící; nesmí vydati zákon odsuzující, ani zpět působící, ani zákon oslabující závaznost smluv, ani udíleti šlechtické tituly.

Žádný stát nesmí bez dovolení kongresu ukládati dávky nebo cla na dovoz anebo vývoz zboží, leč pokud toho je třeba, aby v platnost uvedl dozorčí zákony; a čistý výnos všech cel a dávek uložených kterýmkoli státem na dovoz anebo vývoz, budiž obrácen ve prospěch pokladny Spojeněch Státův; a všechny takové zákony buďtež podřízeny přehlídce a dozoru kongresu.

Žádný stát nesmí bez dovolení kongresu ukládati lodím poplatky dle snosnosti, vydržovati vojsko nebo válečné loďstvo v době míru, ani uzavříti úmluvu nebo smlouvu s jiným státem nebo s cizí mocností, ani pouštěti se do války, leč by byl skutečně napaden anebo v neodbytném nebezpečenství, které nedovoluje odkladu.

Článek II

Oddíl 1. Moc výkonná vložena budiž na presidenta Spojených Státův amerických. On zastávej úřad svůj po lhůtu čtyr let, a spolu s místopresidentem voleným na stejnou lhůtu budiž vyvolen, jak následuje:

Každý stát ustanov způsobem, který jeho zákonodárna naznačí, počet volitelů rovnající se úhrnnému počtu senátorův a zástupců, jež stát jest oprávněn vysílati do kongresu: avšak žádný senátor, ani zástupce, ani osoba spravující důvěrný nebo placený úřad pod vládou Spojených Států, nebuď ustanoven volitelem.

["Volitelé sejdětěž se ve svých státech a hlasujte tajně (ballotem) pro dvě osoby, a z nichž alespoň jedna nebuď obyvatelem jejich státu. A sdělejtež seznam všech osob hlasy obdrževších a počtu hlasů jedné každé, kterýžto seznam podepíšou a ověří a zapečetěný zašlou do sídla vlády Spojených Států do rukou předsedovi senátu. Předseda senátu otevře u přítomnosti senátu a domu zástupců všechny listiny, a hlasy pak se spočítají. Osoba mající největší počet hlasů bude presidentem, činí-li počet ten většinu úhrnného počtu volitelův ustanovených; a bude-li více těch, kdo mají takovou většinu a stejný počet hlasů, tož dům zástupců zvolí ihned ballotem jednoho z nich za presidenta; a nebude-li nikdo míti většiny, tož řečený sbor z pěti osob majících nejvíce hlasů tímže způsobem zvolí presidenta. Ale při volbě presidenta hlasy buďtež sčítány dle států tak, že zástupci z každého státu míti budou jeden hlas; quorum k tomu účelu má se skládati ze člena nebo členů ze dvou třetin státův, a většiny všech států jest zapotřebí ke zvolení. V každém případu po zvolení presidenta osoba mající po něm největší počet volitelských hlasů budiž místopresidentem. Ale bude-li jich více majících stejný počet hlasů, senát ballotem zvolí z nich místopresidenta."]

(Tento odstavec nahražen byl dvanáctým dodatkem, str. 58.)

Kongres má právo stanoviti, kdy voliti se mají volitelé, i den, kdy odevzdati mají své hlasy; kterýžto den buď tentýž po celých Spojených Státech.

Kdo není rodem občan Spojených Státův aneb občan jich v době, kdy tato ústava přijata bude, nebude volitelným do úřadu presidenta; ani nebude volitelným do tohoto úřa-

du ten, kdo nedospěl třicátého roku věku svého a nebyl po čtrnácte let usedlým ve Spojených Státech.

Bude-li president sesazen s úřadu, nebo zemře, poděkuje se, nebo se stane neschopným vykonávati práva a povinnosti řečeného úřadu, přenesen buď úřad ten na místopresidenta, a kongres může zákonem učiniti opatření pro případ, že by sesazeni byli, zemřeli, poděkovali se, nebo se stali neschopnými oba, president i místopresident, a prohlásiti, který úředník tehdy zastávati má presidenta, a tento úředník jednejž podle toho, až by neschopnost přestala, neb až by president byl zvolen.

President obdrží v ustanovených dobách za služby své náhradu, která nebudiž ani zvětšena ani zmenšena v době, na kterou byl zvolen, a on v té lhůtě nedostávej žádného jiného důchodu od Spojených Státův ani od kteréhokoli z nich.

Nežli nastoupí v úřad, vykoná tuto přísahu nebo slib:—"Slavně přísahám (nebo slibuji), že chci věrně zastávati úřad presidenta Spojených Státův a že chci, pokud síly mi stačí, zachovati, chrániti i brániti ústavu Spojených Států."

Oddíl 2. President buď vrchním velitelem vojska i loďstva Spojených Států jakož i milice jednotlivých států, když zavolána bude k činné službě Spojených Státův; on si smí vyžádati písemmé dobrozdání hlavního úředníka každého výkonného odboru o každém předmětu týkajícím se povinností jeho úřadu, a má moc udíleti milosti a odpuštění trestu za provinění proti Spojeným Státům vyjma případy veřejné sněmovní žaloby.

On měj právo po radě a se svolením senátu uzavírati smlouvy, souhlasí-li s nimi dvě třetiny senátorů přítomných; a on jmenuj a po radě a svolení senátu ustanovuj velevyslance, jiné veřejné vyslance a konsuly, soudce nejvyššího soudu a všechny ostatní úředníky Spojených Států, o jejichž ustanovení tuto není jinak nařízeno, a kteří zákonem zřízeni budou; ale kongres může jmenování takových nižších úředníkův, o kterých tak uzná za dobré, zákonem svěřiti

presidentu samému, soudním dvorům, anebo náčelníkům odborův.

President měj moc dosazovati na všechna místa, která se uprázdní, když senát nezasedá, udíleje zmocnění, jež vyprší koncem nejbližšího zasedání.

Oddíl 3. On podávej kongresu čas od času zprávy o stavu Unie a odporučuj jeho úvaze taková zařízení, jaká zdáti se mu budou potřebna a prospěšna; on smí o mimořádných příležitostech svolati oba sbory nebo jeden z nich, a nedohodnou-li se o době odročení, může je odročiti na tak dlouho, jak uzná za vhodno; on přijímej velevyslance a jiné veřejné vyslance; on dbej, aby zákony věrně se zachovávaly, a vydávej zmocnění všem úředníkům Spojených Států.

Oddíl 4. President, místopresident a všichni civilní úředníci Spojených Států buďte zbaveni úřadu, byli-li veřejnou sněmovní žalobou stíháni a usvědčeni z velezrady, úplatku, nebo jiných těžkých zločinův a přečinů.

Článek III

Oddíl 1. Moc soudní ve Spojených Státech buď vložena na jeden nejvyšší soud a takové soudy nižší, které kongres čas od času zřídí a ustanoví. Soudcové nejvyššího soudu i nižších soudů podrží své úřady, dokud se dobře chovají, a v určených dobách obdrží za své služby náhradu, která nesmí býti zmenšena, dokud v úřadu trvají.

Oddíl 2. Soudní moc vztahuj se ke všem případům práva i slušnosti pod touto ústavou, pod zákony Spojených Státův a pod smlouvami již uzavřenými, nebo které budou uzavřeny pod mocí jejich;—ke všem případům týkajícím se velevyslanců, jiných veřejných vyslancův a konsulů;—ke všem případům pravomoci admiralitní a námořské;—ke sporům, ve kterých Spojené Státy jsou jednou ze sporných stran;—ke sporům mezi dvěma nebo více státy;—mezi státem a občany jiného státu;—mezi občany různých států,—mezi občany téhož státu, kteří si činí nároky na pozemky

na základě přídělů různých státův, a mezi státem anebo jeho občany a cizími státy, občany, nebo poddanými.

Ve všech případech týkajících se velevyslanců, jiných veřejných vyslancův a konsulův a těch, kde stát je spornou stranou, nejvyšší soud bude první instancí. Ve všech ostatních případech svrchu uvedených nejvyšší soud bude instancí odvolací co do práva i skutku, s těmi výjimkami a pravidly, jež kongres ustanoví. Všechny zločiny vyjma případy veřejné sněmovní žaloby souzeny buďte porotou, a soud se konej ve státu, kde řečené zločiny byly spáchány; ale nebyl-li zločin spáchán v žádném státu, soud se konej na místě nebo místech, kde kongres zákonem nařídil.

Oddíl 3. Zradu na Spojených Státech spáchá jedině ten, kdo zdvihne válku proti nim, anebo přidá se k jejich nepřátelům, jim pomáhaje a nadržuje. Nikdo nebudiž odsouzen pro zradu leč na svědectví dvou svědkův o tomtéž zjevném skutku, nebo na přiznání se před veřejným soudem.

Kongres měj právo prohlásiti trest zrady, ale žádné odsouzení pro zradu neměj za následek bezectí rodu ani propadnutí majetku, leda po čas života osoby postižené.

Článek IV

Oddíl 1. Úplná víra přikládána buď v jednom každém státu veřejným aktům, listinám a soudním výkonům kteréhokoli státu jiného. Kongres všeobecnými zákony může předepsati způsob, kterým zkoumati jest taková akta, listiny a výkony, a účinek toho.

Oddíl 2. Občané jednoho každého státu buďtež oprávněmi ke všem výsadám a svobodám občanů v jednotlivých státech.

Osoba obžalovaná v kterémkoli státu ze zrady, zločinu, nebo jiného trestného skutku, která uprchne před spravedlností a zastižena bude v jiném státu, vydána buď k žádosti výkonné moci státu, ze kterého uprchla, a buď odevzdána do státu, jemuž přísluší pravomoc nad zločinem spáchaným.

Žádná osoba zavázaná k službě nebo práci v některém státu pod jeho zákony nebuď, kdyby se utekla do jiného

státu, žádným zákonem ani nařízením zproštěna takové služby nebo práce, ale buď vydána k žádosti strany, které ke službě nebo práci zavázána jest.

Oddíl 3. Nové státy mohou býti přijaty kongresem do této Unie; ale žádný nový stát nebuď utvořen ani založen uvnitř pravomoci některého jiného státu; aniž buď který stát utvořen spojením dvou nebo více států nebo částí států beze svolení zákonodárné moci států, kterých se to týká, jakož i kongresu.

Kongres měj moc svobodně nakládati s územím anebo jiným majetkem náležejícím Spojeným Státům a vydávati o tom potřebná pravidla a nařízení; a nic v této ústavě nebudiž vykládáno tak, aby bylo na újmu jakémukoli nároku Spojených Států nebo některého státu.

Oddíl 4. Spojené Státy zabezpečte jednomu každému státu v této Unii republikánskou formu vlády a chraňte každý z nich proti vpádu; a na žádost zákonodárny nebo moci výkonné (když zákonodárně sejíti se nelze) též proti domácímu násilí.

Článek V

Kongres navrhuj opravy této ústavy, kdykoli dvěma třetinám obou sborů uvidí se toho potřeba, nebo k žádosti zákonodárné moci dvou třetin všech států svolej sjezd, aby navrhl opravy, které ve všech případech a v každém ohledu platny buďtež jako část této ústavy, schválí-li je zákonodárny tří čtvrtin všech států nebo sjezdy tří čtvrtin jich podle toho, který způsob schválení navržen bude kongresem; s tou výhradou, aby žádná oprava učiněná před rokem tisícím osmistým osmým nedotkla se prvního a čtvrtého odstavce v devátém oddílu prvního článku; a aby žádný stát beze svého svolení nebyl zbaven rovného hlasu v senátu.

Článek VI

Všechny dluhy udělané a závazky přijaté před schválením této ústavy mějte stejnou platnost proti Spojeným Státém pod touto ústavou jako pod konfederací.

Tato ústava a zákony Spojených Států, které budou vydány na jejím základě, a všechny smlouvy již učiněné, nebo které budou uzavřeny pod pravomocí Spojených Států, budou svrchovaným právem země; a soudcové jednoho každého státu budou jím vázáni, byť i ústava nebo zákony toho kterého státu tomu na odpor byly.

Senátoři a zástupci prve jmenovaní a členové jednotlivých státních zákonodáren a všichni výkonní i soudní úředníci jak Spojených Států tak i států jednotlivých buďte vzati pod přísahu nebo slib, že podporovati budou tuto ústavu; ale žádná podmínka náboženská nikdy nebudiž vyhledávána jako vlastnost nutná k obdržení úřadu nebo veřejného svěřenství od Spojených Států.

Článek VII

Schválení sjezdů devíti států postačí, aby tato ústava zavedena byla mezi státy, které ji takto schválí.

Stalo se na sjezdu jednohlasným svolením států přítomných dne sedmnáctého září léta Páně tisícího sedmistého osmdesátého sedmého a neodvislosti Spojených Států dvanáctého.

Opravy a Dodatečné Články k Ústavě Spojených Státův Amerických, Navržené Kongresem a Schválené Zákonodárnami Jednotlivých Států Podle Pátého Článku Původní Ústavy

Článek I

Kongres nevydávej žádného zákona, který by zaváděl nějaké náboženství, nebo zapovídal volné vykonávání jeho; neb omezoval svobodu slova nebo tisku; nebo právo lidu pokojně se shromažďovati a podávati vládě žádosti o nápravu stížností.

Článek II

Poněvadž bezpečnost svobodného státu vyžaduje řádnou milici, nebuď zkracováno právo lidu míti a nositi zbraň.

Článek III

Žádný voják nebuď v době míru ubytován v kterémkoli domě beze svolení majitelova, ani v době války, leč způsobem zákonem předepsaným.

Článek IV

Právo lidu, aby každý jist byl svou osobou, svým domem, svými písemnostmi a osobním majetkem před nenáležitým prohledáváním a zabavením, nebudiž porušeno, a žádný list zatykací nebudiž vydán, leč za příčinou pravděpodobnou, podporovanou přísahou neb ujištěním, a obsahuj zevrubný popis místa, kde má býti hledáno, i osob anebo věcí, na něž má býti saženo.

Článek V

Nikdo nebuď držán, aby se zodpovídal ze zločinu hrdelního nebo jinak zneuctívajícího, leč vznesla-li na něho obžalobu veliká porota, mimo případy naskytující se ve vojště na zemi nebo na moři, nebo v milici nacházející se v činné službě za doby války nebo veřejného nebezpečenství; aniž buď kdo pro týž přestupek dvakráte postaven v nebezpečenství života nebo těla; aniž buď v jakémkoli trestním líčení nucen svědčiti proti sobě samému, aniž buď zbaven života, svobody, nebo majetku bez náležitého průchodu práva; aniž soukromý majetek vzat k veřejné potřebě bez řádné náhrady.

Článek VI

V každém trestním stíhání obžalovaný měj právo žádati za rychlé a veřejné přelíčení skrze nestrannou porotu státu a okresu, kde zločin byl spáchán, kterýžto okres již dříve

byl zákonem zjištěn, a býti zpraven o povaze a příčině obžaloby; býti postaven tváří v tvář se svědky proti němu svědčícími; půhonem obeslati svědky ve svůj prospěch a míti pomoc právního rádce ku své obhajobě.

Článek VII

Ve sporech dle obecného práva, kde cena sporného předmětu převyšuje dvacet dollarů, zachováno buď právo k líčení před porotou, a žádný skutek souzený porotou nebuď jinak znova souzen žádným soudem Spojených Států leč podle pravidel obecného práva.

Článek VIII

Přílišné záruky nebuďtež žádány, ani přílišné pokuty ukládány, aniž buď ukrutných a neobyčejných trestův užíváno.

Článek IX

Že jistá práva v této ústavě vytčena jsou, nebuď vykládáno za popírání ani na ujmu jiných práv, která lid si podržel.

Článek X

Moc Spojeným Státům ústavou neudělená, ani státům neodepřená, vyhražena jest jednotlivým státům anebo lidu.

Článek XI

Soudní moc Spojených Států nebudiž vykládána tak, jako by se vztahovala k rozepřím dle práva nebo slušnosti započatým anebo vedeným proti některému ze Spojených Států skrze občany jiného státu, nebo skrze občany nebo poddané cizího státu.

Článek XII

Volitelé sejděte se ve svých státech a hlasujte ballotem pro presidenta a místopresidenta, z nichž alespoň jeden nebuď obyvatelem jejich státu; ve svých ballotech jmenujtež osobu volenou za presidenta a ve zvláštních ballotech

osobu volenou za místopresidenta, a sdělejtež zvláštní seznamy všech osob obdrževších hlasy na presidentství a všech osob obdrževších hlasy na místopresidentství a počtu hlasů jednoho každého, kteréžto seznamy podpište a ověřte a zapečetěné odešlete do sídla vlády Spojených Států do rukou předsedy senátu;—předseda senátu otevře všechny listiny u přítomnosti senátu i domu zástupcův, a hlasy budou pak sečteny;—kdo bude míti největší počet hlasů na presidentství, bude presidentem, nebude-li nikdo míti takové většiny, tož z osob majících největší počet hlasů, nepřevyšujíc tři, na seznamu těch, pro něž hlasováno bylo na presidentství, dům zástupců ballotem ihned zvolí presidenta. Ale o volbě presidenta hlasy sčítány budou podle státův, a zastupitelstvo každého státu bude míti jeden hlas; quorum k tomu účelu má se skládati ze člena nebo členů ze dvou třetin státův, a většiny všech států zapotřebí ke zvolení. A nezvolí-li dům zástupců presidenta, kdykoli právo volby se mu naskytne, přede čtvrtým dnem měsíce března nejblíže příštího, tož místopresident zastávati bude úřad presidenta jako v případu úmrtí nebo jiné ústavní neschopnosti presidentovy. Kdo bude míti největší počet hlasů na místopresidentství, bude místopresidentem, bude-li ten počet většinou úhrnného počtu ustanovených elektorů, a nebude-li nikdo míti většiny, tož ze dvou majících nejvíce hlasů na seznamu senát zvolí místopresidenta; quorum k tomu účelu má se skládati ze dvou třetin úhrnného počtu senátorův, a většiny úhrnného počtu bude zapotřebí ke zvolení. Ale nikdo, kdo dle ústavy není volitelný za presidenta, nebude volitelný za místopresidenta Spojených Států.

Článek XIII

Oddíl 1. Ve Spojených Státech a ve všech místech poddaných jejich pravomoci netrpí se ani otroctví ani nucená robota, leč jako trest za zločin, ze kterého strana byla řádně usvědčena.

Oddíl 2. Kongres má moc, aby provedl tento článek příměřenými zákony.

Článek XIV

Oddíl 1. Všechny osoby narozené nebo naturalizované ve Spojených Státech a poddané jejich pravomoci, jsou občany Spojených Státův i státu, ve kterém sídlí. Žádný stát nesmí vydati ani prováděti zákon, který by zkracoval výsady nebo svobody občanů Spojených Států; ani nesmí žádný stát zbaviti kteroukoliv osobu života, svobody, nebo majetku bez řádného průchodu práva; ani nesmí kterékoliv osobě ve své pravomoci odepříti stejnou ochranu zákonů.

Oddíl 2. Zástupci buďtež rozpočteni mezi jednotlivé státy podle počtu obyvatel jednoho každého státu kromě Indiánů, jimž daně uloženy nejsou. Avšak bylo-li by právo hlasovati o kterékoli volbě ku zvolení volitelů presidenta a místopresidenta Spojených Států, zástupců do kongresu, výkonných anebo soudních úředníků státu, nebo členů jeho zákonodárny, odepřeno některým obyvatelům mužského pohlaví takového státu, kteří mají dvacet jeden rok věku a jsou občané Spojených Států, nebo bylo-li by jim jakýmkoli způsobem zkráceno, leč by to bylo pro účastenstvi v povstání nebo jiný zločin, tož základ zástupitelstva ve státě tom budiž zmenšen v tom poměru, v jakém počet takových občanů mužského pohlaví jest k úhrnnému počtu občanů mužského pohlaví majících dvacet jeden rok věku v takovém státu.

Oddíl 3. Nikdo nebudiž senátorem ani zástupcem v kongresu, ani volitelem presidenta a místopresidenta, ani nezastávej žádný úřad, civilní ani vojenský, pod mocí Spojených Státův ani kteréhokoli státu, kdo přísahav dříve jako člen kongresu, nebo jako úředník Spojených Států, nebo jako člen některé státní zákonodárny, nebo jako výkonný nebo soudní úředník některého státu, že bude podporovati ústavu Spojených Států, zúčastnil se povstání nebo vzpoury proti ní, nebo pomáhal anebo nadržoval nepřátelům jejím. Ale kongres usnesením dvou třetin obou domů odstraniti může takovou nezpůsobilost.

Oddíl 4. Platnost veřejného dluhu Spojených Států po

zákonu oprávněného, počítajíc v to dluhy udělané na zaplacení pensí neb odměn za služby konané k potlačení povstání nebo vzpoury, nebudiž brána v pochybnost. Ale ani Spojené Státy ani žádný stát nesmí na se vzíti ani splatiti dluh anebo závazek učiněný na podporu povstání nebo vzpoury proti Spojeným Státům, ani pohledávku za ztrátu neb osvobození otroka; nýbrž všechny takové dluhy, závazky a nároky buďtež považovány za nezákonny a neplatny.

Oddíl 5. Kongres má moc, aby přiměřenými zákony v platnost uvedl opatření tohoto článku.

Článek XV

Oddíl 1. Hlasovací právo občanů Spojených Států nesmí nikomu býti odepřeno ani zkráceno Spojenými Státy ani žádným státem za příčinou plemene, barvy, ani proto, že byl dřív otrokem.

Oddíl 2. Kongres má právo, aby provedl tento článek přiměřenými zákony.

Článek XVI

Kongres má moc ukládati a vybírati daně z přijmů pocházejících z jakéhokoli pramene, bez rozvrhu mezi jednotlivé státy a bez ohledu na jakýkoli census anebo sčítání.

Článek XVII

Senát Spojených Států budiž složen ze dvou senátorů z každého státu volených lidem na šest let; a každý senátor mějž jeden hlas. Voličové v každém státu mějtež vlastnosti požadované na voličích nejčetnějšího sboru státní zákonodárny.

Uprázdní-li se některé místo v zastupitelstvu některého státu v senátu, výkonná moc takového státu vypíše volbu, aby se uprázdněné místo vyplnilo: s tou výhradou, že zákonodárna kteréhokoli státu může zmocniti nejvyššího výkonného úředníka, aby učinil dočasná jmenování, až by lid uprázdněná místa vyplnil volbou, jak zákonodárna ustanoví.

Tato oprava nebudiž vykládána tak, jako by měla nějaký účinek na volbu nebo lhůtu kteréhokoli senátora zvoleného dříve, než tato oprava stane se platnou částí ústavy.

Článek XVIII

Oddíl 1. Rok po schválení tohoto článku zapovídá se tímto výroba, prodej, anebo doprava opojných líhovin ve Spojených Státech jakož i veškerém území pod jejich pravomocí, jakož i jich dovoz a vývoz, mají-li sloužiti za nápoj.

Oddíl 2. Kongres i jednotlivé státy mají míti souběžnou moc, aby přiměřeným zákonodárstvím uvedly tento článek v platnost.

Oddíl 3. Tento článek nevejde v platnost, leč bude-li schválen jako oprava ústavy zákonodárnami jednotlivých států, jak ústava stanoví, do sedmi let ode dne, kdy kongres jej státům předloží.

Článek XIX

Hlasovací právo občanů Spojených Států nesmí býti odepřeno ani zkráceno Spojenými Státy ani žádným státem za příčinou pohlaví.

Kongres má moc, aby přiměřenými zákony uvedl tento článek v platnost.

Praktické Pokyny

Jste-li v Nesnázích

PŘISTĚHOVALCI, kteří si žádají nějakého vysvětlení, nebo se domnívají, že jim bylo ukřivděno, nebo že byli ošizeni, žádají se, aby si osobně došli k učiteli nejbližší veřejné večerní školy v místě, kde bydlí, anebo mu dopsali. Ve mnoha městech naší země školní rada vydržuje veřejné kanceláře, kde v takovýchto věcech obdržeti lze pomoc anebo radu bezplatně.

Dobročinné organizace, o kterých řeč jest v kapitole "Jak najíti práci," také se ujmou mnohých přistěhovalců, když tito ocitnou se v nesnázích.

Návod Cestujícím

Lístek na železnici nebo na loď kupte si v úřadovně společnosti, kde se lístky prodávají.

Smíte vzíti s sebou jistá zavazadla. Ta se známkují v příslušné místnosti. Na každý kufr, vak, anebo jiný předmět zavěsí se plíšek s číslem, a vy obdržíte jiný plíšek se stejným číslem. Když dojedete k cíli své cesty, předložte tento plíšek (ček) v místnosti pro zavazadla, kde vystoupíte z vlaku. Dejte si pozor, abyste ček neztratil, a nevydávejte ho nikde jinde leč na stanici, na kterou váš lístek zní.

Stane-li se, že vaše zavazadla se ztratí, nebo zdrží, nebo zničí, nebo jsou ukradena, poraďte se na stanici s úředníkem, který má zavazadla na starosti (baggageman), anebo se zástupcem společnosti Travelers' Aid Society, nebo s učitelem veřejné večerní školy v místě, kde bydlíte.

Nemoc v Rodině

Onemocní-li někdo z vaší rodiny, a vy nemáte přátel, ke kterým byste se mohl obrátiti, oznamte to městskému neb okresnímu zdravotnímu úředníku nebo Sdružení dobročinných spolků (Associated Charities). Městský písař na radnici vám poví, kde najdete zdravotního úředníka. Bydlíte-li mimo město, poraďte se s místním poštmistrem.

Byl-li Jste Zraněn v Práci

Přišel-li jste v práci k úrazu, ohlaste to hned svému zaměstnavateli. Ve mnoha státech zákon ukládá zaměstnavateli, aby vám opatřil lékaře a zaplatil výlohy za léčení a ošetření v nemocnici. Zákony o dělnickém pojištění ve mnoha státech nařizují, stane-li se dělník úrazem k práci neschopným, že zaměstnavatel musí mu platit část jeho pravidelné mzdy. Nedostane-li se vám náležitého ošetření lékařského, nebo nedostanete-li takový plat, jaký vám přísluší, oznamte to státní průmyslové komisi. Advokáta k tomu nepotřebujete. V dopisu státní komisi udejte své jméno, zaměstnání, kolik hodin jste pracoval denně a kolik týdně, anebo měsíčně; udejte svou adresu, svůj věk, jméno zaměstnavatelovo, jméno lékaře, který vás ošetřoval, jak se úraz udál a jaké zranění jste utrpěl, jména svědků vaší nehody, a kdy se nehoda udála. Učitel veřejné večerní školy ve vašem městě nebo poštmistr dají vám jméno a adresu komise.

Péče o Domov

Hleďte držeti svůj byt v čistotě a úklidu. Dbejte o to, abyste měl v bytu hojně čerstvého vzduchu.

Vždy otevřete okna své ložnice, když jdete spat.

Na dvorečku nikdy nenechávejte smetí ani mrvu. Slouží-li dvorek také jiným, dohodněte se, aby každý uklíze svůj díl.

Zametejte a uklízejte dvorek hodně často.

Jedna z příčin, proč se dnes platí vysoké nájemné (rent), jest zbytečná nedbalost a nešetrnost nájemníků vůči majetku. Pečujte o svůj najatý domov, jako by byl váš.

Starejte se také o to, aby vaše okolí bylo zdravější a příjemnější. Dbejte o to, aby ulice, chodníky, veřejné sady a hříště ve vašem sousedství byly prosty smetí a odpadků.

Smetí a špína lákají mouchy a zárodky nemocí. Kam ty se dostanou, tam za nimi chodívá nemoc a smrt.

Byl-li Jste Zatčen a Uvězněn

Byl-li jste zatčen na jakoukoliv obžalobu vyjímaje pro vraždu, máte právo dáti za sebe záruku, abyste byl propuštěn na svobodu. Máte také právo zjednati si právníka, abyste se s ním mohl bez odkladu poraditi. Nejednejte s právníkem, který za vámi přijde do vězení, leda poslal-li jste pro něho sám. Dobří právníci nechodí do vězení hledat klienty. Myslíte-li, že váš právník nekoná svou povinnost vůči vám řádně, dopište místnímu učiteli veřejné večerní školy v místě, kde bydlíte.

Právníci

Jest mnoho dobrých právníků či advokátův, ale jsou také někteří špatní. Někdy vydávají se za právníky i lidé, kteří nemají žádného práva provozovati právnickou praksi. Někteří advokáti šidí své klienty. Byl-li jste podveden aneb ošizen takovými právníky, oznamte to učiteli veřejné večerní školy v místě, kde bydlíte.

Právník, který za vámi přijde, aby vás získal za klienta, není dobrý právník.

Potřebujete-li právníka a neznáte-li žádného řádného, vyptávejte se u svých přátel, až najdete právníka, který se těší dobré pověsti.

Nezjednávejte si právníka, který vám řekne, že pro vás udělá něco nepoctivého. Takoví právníci i jejich klienti bývají vždy chyceni. Nedejte se svésti k nečestnému činu.

Potřebujete-li právníka, ale nemáte peněz, abyste mu za jeho služby zaplatil, zajděte do úřadovny společnosti Legal Aid Society.

Tlumočníci

Přistěhovalci bývají časem šizeni také od tlumočníků. Byl-li jste zavolán k soudu, dobře jest vzíti s sebou tlumočníka (překladatele), abyste si byl jist, že soud se správně doví, co povídáte. Můžete pak býti jist, že úřední tlumočník anebo tlumočník vašeho odpůrce překládá správně.

Člověk nemusí býti tlumočníkem ze řemesla, aby správně překládal. Dobrými tlumočníky za časté bývají hoši vaší národnosti, kteří chodí do střední školy (high school). Ale musíte býti opatrný, aby tlumočník, kterého jste si vybral, vás neklamal, ač se vydává za přítele.

Nejednejte si řemeslného tlumočníka, který má špatnou pověst'. Vám se třeba bude zdáti, že vám pomahá, kdežto ve skutečnosti on vám škodí. Nejednejte si tlumočníka, kterého vám odporučil někdo, komu nedůvěřujete. Vyplácíteli někomu peníze, nebo máte-li s kým nějakou úmluvu, hled'te, aby se všechno vyřídilo u přítomnosti všech stran. Tlumočníci leckdy namlouvají svým klientům, že prý mnoho peněz musí býti vyplaceno za jistým účelem, a peníze si pak sami podrží. Znáte-li takové podvodné tlumočníky, oznamte to učiteli veřejné večerní školy, kde bydlíte.

Nesud'te se

Nechod'te k soudu vůbec, leč když musíte. Máte-li nesnáze v rodině nebo v obchodě a nemůžete jich urovnati bez cizí pomoci, zajděte k učiteli veřejné večerní školy, kde bydlíte, aby zkusil urovnati věci po dobrém.

Abraham Lincoln řekl: "Zrazujte lidi od sudičství. Kdykoli je to možná, přemlouvejte sousedy, aby se dohodli po dobrém. Připomeňte jim, že ten, kdo u soudu vyhraje, ve skutečnosti mívá ztrátu—platí různé poplatky a výlohy a maří drahý čas."

Ublížil-li vám kdo, a vy nevíte, máte-li jej dáti zatknout, porad'te se s učitelem veřejné večerní školy, kde bydlíte.

Soudní Listiny

Doručí-li vám policista nebo jiný zřízenec nějaké listiny od soudu, jděte k okresnímu písaři nebo místnímu učiteli veřejné večerní školy, kde bydlíte, abyste zvěděl, co ty listiny jsou. Budete-li odkládati, můžete si způsobiti vážné nepříjemnosti.

Podpisování Listin

Nepodpisujte žádnou listinu, dokud nevíte, co v ní jest. Jinak můžete utrpěti velikou ztrátu. Nedovedete-li si listinu přečíst, abyste jí porozuměl, požádejte schopného a spolehlivého člověka, aby vám ji přečetl a vysvělil. Učitel veřejné večerní školy ve vaší čtvrti rád vám bude nápomocen.

Smlouvy

Uzavíráte-li s někým smlouvu o jakýchkoli věcech obchodních, učiňte smlouvu písemní. Tak můžete býti jist, že jste se opravdu dohodli. Mnohým sporům by se předešlo, kdyby si lidé lépe rozuměli, když začínají živnost. Ale přesvědčte se napřed, že listina správně povídá, co chcete říci, a nepodpisujte jí, dokud neznáte její obsah. Ocitneteli se v nesnázích, učitel veřejné večerní školy ve avší čtvrti vám bude nápomocen.

Společenstvo (Partnership)

Stává se, že obchodní společníci mívají nedorozumění. Máte-li společníka, hleďte, abyste oba dobře věděli, co každý má v obchodu dělat. A hlavně jak se mají vést účty. Většině nepříjemností ve společenstvu dá se předejíti, je-li smlouva bedlivě sepsána.

Úraz Nebo Poškození Majetku

Utrpíte-li úraz, anebo je-li váš majetek jakýmkoli způsobem poškozen vozem pouliční dráhy, automobilem osobním anebo nákladním, anebo jinak vinou cizí neopatrnosti, máte právo na náhradu. Nepodpisujte žádné stvrzenky ani jiné listiny, dokud se nepřesvědčíte, jaké máte právní nároky. Učitel veřejné večerní školy ve vaší čtvrti bude vám v takových případech nápomocen radou.

Daň z Příjmu

Cizinci ve Spojených Státech, kteří zde nejsou trvale usazeni, dle zákona Spojených Států platí daň z příjmu pou-

ze z těch důchodů, které mají původ ve Spojených Státech.
Cizinci ve Spojených Státech trvale usazení platí daň z veškerých přijmů mimo určité srážky a výjimky stanovené zákonem. Bydlíte-li zde a hodláte se trvale usaditi ve Spojených Státech, můžete podepsati certifikát ve formě předepsané vládou Spojených Států, že jste v této zemi trvale usazen. Tyto certifikáty lze obdržeti v úřadovně výběrčího vnitrozemních daní (Internal Revenue Collector) ve federální budově. Na poště vám povědí, kde jest nejbližší úřadovna výběrčího. Když takový certifikát podpíšete, platíte jen takové daně jako američtí občané. Mnozí cizinci podpisují tyto certifikáty v domněnce, že se tím stanou americkými občany. Tomu není tak. Občanem se můžete státi jenom naturalizací. Nepodpíšete-li takový certifikát, budete platit větší daně.

Výstražné Signály na Drahách a Cestách

Ve většině států *výstražná zanamení nebo signály* podél silnic varují řidiče povozů před nebezpečnými místy na cestě před nimi. Taková znamení varují vás před železniční křižovatkou. Také vám oznamují, že se blížíte k ostré zatáčce nebo příkrému vrchu. Varují vás, abyste jel pomalu, když se blížíte školní budově, abyste děti nepřejel. Naučte se čísti tyto výstrahy a dbejte jich. Jeď'te zvolna, vidíte-li signál.

Buď'te zejména opatrný na železničních křižovatkách. Nežli vjedete na železniční trat', nejbezpečnější jest *zastavit, rozhlednout se a poslouchat.*

Na některých křižovatkách bývají signály, které oznamují, kdy vlak přijede; někdy ozve se zvonek; někdy červené světlo zasvitne; někdy bývá tam hlídač, který drží signál se slovem *stop* (zastavte). Některé křižovatky chráněny jsou šranky, které se spouštějí na cestu, když vlak se blíží. Ale častěji bývá tam pouze znamení, že křižovatka jest na blízku. Tato znamení bývají různých tvarův a mívají různé nápisy. Hleď'te seznámiti se s těmito signály a výstrahami. Dělejte, co vám povídají. Nebudete-li jich

dbát, můžete přijít o život. Neopatrnou jízdou můžete usmrtit anebo zranit jiné. Bezohlední a neopatrní vozkové podléhají dle zákona trestu. Trestem jest pokuta nebo vězení neb obojí.

License

Nežli začnete živnost v krámu nebo jako podomní obchodník (peddler), bude vám ve mnoha případech opatřiti si zvláštní povolení (licensi). Tyto license vydávají se v úřadovně městského neb okresního písaře. Zajděte si napřed k těmto úředníkům, sice se vám může stát, že budete zatčen a pokutován aneb uvězněn.

Honba a Rybolov

Ve většině států nikdo nesmí stříleti divoké ptactvo ani zvěř, leč má-li honební licensi. Tuto licensi obyčejně lze obdržeti v úřadovně okresního písaře v každém okresu a na mnoze také v úřadovně tauního písaře. Tuto licensi musíte míti u sebe, kdykoli jdete na lov. Některé ryby, ptáky a zvířata vůbec není dovoleno zabíjeti (viz státní zákony), a jiná zvířata smějí býti zabíjena jen v určitých měsících v roce a to jen v omezeném počtu a mají-li určitou velikost.

Beze zvláštní license z pravidla nikdo nesmí v zajetí chovati divoké ptáky ani zvířata. Kdo tyto zákony přestupuje, dopouští se trestného skutku. Jakékoli týrání zvířat je také trestný čin.

Za license cizinci místy platívají více než občané. Až budete naturalizován, budete platit jen menší poplatek jako občan.

Motorové Povozy

Kdo chce říditi motocykle, osobní nebo nákladní automobily, ve většině států musí míti licensi. O jízdě s motorovými povozy vydáno bylo mnoho zákonů, se kterými hleďte se seznámiti, nežli si s takovým povozem vyjedete. Jinak byste se mohl dopustiti trestného činu a býti pokutován, neb uvězněn, aneb obojí.

Povolení k Sňatku

Podle zákonů Spojených Států snoubencům nutno jest opatřiti si povolení k sňatku, nežli mohou být oddáni. Tato povolení vydává kancelář okresního písaře.

Podpora Dětí

Jest povinností každého otce i matky, starati se o děti. Kdo nechá své nedospělé dítě bez potravy, oděvu, přístřeší, nebo nutného lékařského ošetření, ač by to mohl opatřit, dopouští se činu, který ve většině států je trestný. Takový člověk může býti vsazen do vězení, nebo donucen k práci, aby dítě podporoval. Kdo má dítě se ženou, se kterou nebyl oddán, rovněž jest povinen starati se o ně.

Podpora Ženy

Muž, který svou ženu nepodporuje, dopouští se činu, který ve většině států je trestný. Takový manžel může býti vsazen do vězení, nebo donucen k práci, aby se o ženu staral.

Nesváry mezi Mužem a Ženou

Máte-li v rodině jakékoli nesváry, obrat'te se o radu k učiteli veřejné večerní školy, kde bydlíte, nebo ke Sdružení dobročinných spolků. Nechod'te k advokátovi, dokud jste se neporadil s těmito.

Pojištění

Každý otec rodiny by měl míti pojištění na život, třeba že mu bylo těžko platit příspěvky. Žena a děti neměly by trpěti bídu, když otec zemře. Pojištění přinese jim úlevu.

Jest několikero druhů pojištění. Pojištění na život se vyplácí, když pojištěná osoba zemře. Někdy lze obdržeti peníze také, když pojištěný onemocní. Lidé si pojišt'ují domy a majetek proti ohni. Mnozí mají také pojištění proti nehodě a úrazu.

Agent pojišt'ovny vám dá přihlášku. Bedlivě si ji přečtě-

te, nežli ji podpíšete. Přesvědčte se, zdali přihláška jest právě o takové pojištění, jaké vy si přejete. Pojišťující společnost pak vám pošle pojistku (insurance policy). Tato pojistka je smlouva mezi vámi a společností. Ona vám povídá, co společnost se zavazuje vykonati. Ona vám povídá, co vy za to musíte platit. Přečtěte si ji bedlivě. Neskytá-li vám takovou ochranu, jakou vám agent sliboval, pište o tom společnosti. Učitel večerní školy bude vám nápomocen.

Peníze na Bance a ve Spořitelně

Hleďte, abyste každý týden ušetřil něco ze své výplaty. Uložte si peníze do spolehlivé banky. Banka vám je bude opatrovat. Banka vám dá vkladní knížku se zápisem vašich vkladů.

Banky jsou různého druhu. Nad jedněmi vláda Spojených Států vykonává dozor a často je prohlíží. To jsou tak zvané národní banky. Státní vlády vedou dozor nad jinými bankami. Takové jsou vzájemné spořitelny (mutual savings banks), státní banky a svěřenské společnosti. Banky jsou zákonem přísně řízeny, aby vkladatelé neutrpěli ztrát.

Vklady jsou dvojí. Jeden druh je vklad obchodní čili čekovní. Z toho si můžete vybrati peníze, kdykoli si přejete. Je to trestný čin, vydáte-li ček na více peněz, než máte v bance. Z takového vkladu nedostanete úroku, leda by vklad byl veliký. Jiný je vklad spořitelní. Banky platí úrok ze spořitelních vkladů. Většinou platí 3%, 3½% nebo 4%. Na příklad platí-li banka 3%, obdržíte každý rok 3 centy z každého uloženého dollaru čili $3 z každého $100 vkladu. Na čekovní vklad můžete vydávati poukázky čili čeky.

Národní banky, státní banky a svěřenské společnosti většinou přijímají jak čekovní tak i spořitelní vklady. Vzájemné spořitelny přijímají toliko spořitelní vklady. Byly původně založeny, aby chránily úspory nezámožných lidí. Ty nemají akciového kapitálu. Výdělek rozdělují vkladatelům jako dividendu, když provozní výlohy byly zaplaceny a určitá suma uložena do záložního fondu.

Národní banky, státní banky a svěřenské společnosti mají akcionáře či podílníky. V Evropě podobné banky nazývají akciovými bankami; v Anglii joint-stock banks. Ty mají akciový kapitál a přebytek na ochranu vkladatelů. Bankovní řiditelé nebo důvěrníci obyčejně bývají přední místní občané.

Nedávejte peněz přátelům, aby vám je opatrovali. Nenechávejte jich doma. Neschovávejte jich. Jinak snadno mohou býti ztraceny, ukradeny, nebo spáleny.

Dáte-li si peníze do spolehlivé banky nebo do poštovní spořitelny, budou bezpečny. Poštovní spořitelna přítomné doby platí 2% úroku. Chcete-li uložiti si peníze co nejjistěji, kupte si dluhopisy či bondy Spojených Států. Každá banka vám je obstará.

ŠETŘETE A UKLÁDEJTE si peníze. Budete míti pomoc ve zlých časech; budete míti peníze, když nebude práce; budete míti peníze pro své stáří a budete moci odkázat peníze dětem. Bankovní úředníci rádi a bezpečně vám poradí, jak uložiti peníze s výhodou.

The Star-Spangled Banner

Oh, say, can you see, by the dawn's early light,
What so proudly we hailed at the twilight's last gleaming;
Whose broad stripes and bright stars, through the perilous fight,
O'er the ramparts we watched, were so gallantly streaming;
And the rocket's red glare, the bombs bursting in air,
Gave proof through the night that our flag was still there.

FIRST CHORUS

Oh, say, does the star-spangled banner yet wave
O'er the land of the free and the home of the brave?

On the shore, dimly seen thro' the mists of the deep,
Where the foe's haughty host in dread silence reposes,
What is that which the breeze, o'er the towering steep,
As it fitfully blows, half conceals, half discloses?
Now it catches the gleam of the morning's first beam,
In full glory reflected now shines on the stream.

SECOND CHORUS

'Tis the star-spangled banner, oh! long may it wave
O'er the land of the free and the home of the brave.

And where is that band who so vauntingly swore,
That the havoc of war and the battle's confusion
A home and a Country should leave us no more?
Their blood has wash'd out their foul foosteps' pollution;
No refuge could save the hireling or slave
From the terror of flight or the gloom of the grave.

THIRD CHORUS

And the star-spangled banner in triumph doth wave
O'er the land of the free and the home of the brave.

Oh! thus be it ever when freemen shall stand
Between their loved home and the war's desolation.
Blest with vict'ry and peace, may the heav'n-rescued land
Praise the Pow'r that hath made and preserved us a Nation.
Then conquer we must, when our cause it is just,
And this be our motto, "In God is our trust."

FOURTH CHORUS

And the star-spangled banner in triumph shall wave
O'er the land of the free and the home of the brave.